

Mediefag A, stx

Vejledning

*Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Kontor for Gymnasier, oktober 2020*

Vejledningen præciserer, kommenterer, uddyber og giver anbefalinger vedrørende udvalgte dele af læreplanens tekst, men indfører ikke nye bindende krav.

Citater fra læreplanen er anført i kursiv.

Indholdsfortegnelse

1. Identitet og formål	2
1.1. Identitet	2
1.2. Formål	3
2. Faglige mål og fagligt indhold	4
2.1. Faglige mål	4
2.2. Kernestof	15
2.3. Supplerende stof	19
2.4. Omfang	20
3. Tilrettelæggelse	20
3.1. Didaktiske principper	20
3.2. Arbejdsformer	21
3.3. It	30
3.4. Samspil med andre fag	31
4. Evaluering	32
4.1. Løbende evaluering	32
4.2. Prøveform	33
4.3. Bedømmelseskriterier	36

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Mediefags kerne er levende billeder i en kommunikativ, æstetisk, kulturel og samfundsmæssig kontekst. Faget forener en teoretisk-analytisk og en praktisk-produktionsmæssig tilgang til film, tv og nyere medier.

Mediefags kerne er levende billeder i alle dets fremtrædelsesformer – for eksempel spillefilm, dokumentarer, serier, kortfilm, kampagnefilm, animationsfilm, spots, reklamer, titelsekvenser, tv-nyheder, virale film, VR-fortællinger, computerspil – og elevproducerede film. Desuden kan der arbejdes med andre typer af mediefortællinger, som er båret af lyd og/eller levende billeder, eksempelvis lydfortællinger.

I det teoretisk-analytiske arbejde behandles både film, tv og nyere medieformater, og medieproduktionerne sættes i relevante kontekster. Konteksten kan variere alt efter det valgte fokus og forløb, men kan fx gælde: medieproduktionens relation til målgruppe, medieplatform og/eller kommunikationssituation og tværmediale samspil, en historisk perspektivering eller en indkredsning af produktionens samfundsmæssige betydning og sammenhæng. Desuden inddrages både fiktion, fakta og blandingsformer. Hvis disse krav er opfyldt, kan man i øvrigt frit vælge forløb. Der gennemføres 5-6 teoretisk-analytiske forløb. I valget af forløb er det muligt at kombinere forskellige områder, således at for eksempel både fakta, fiktion og blandingsformer samt film, tv og nyere medieformater behandles i det samme forløb.

I det praktisk-produktionsmæssige arbejde med faget udarbejdes der mindst 6 produktioner i grupper, hvoraf den ene er eksamensprojektet. En pilotproduktion, delprodukter og mindre øvelser, der har fokus på elevernes træning og beherskelse af produktionstilrettelæggelse, fortælle teknik i levende billeder samt det teknisk udstyr er elementer, der løbende inddrages i undervisningen. I det praktiske arbejde med faget er der krav om en genre- og mediemæssig spredning samt om at skabe flere sammenhængende medieproduktioner. Der udarbejdes bl.a. en lokal tværmedial kampagne med ekstern aktør, en anvendelsesorienteret medieproduktion, en mediefagligt formidlende produktion samt en produktion i samarbejde med et andet fag i studieretningen. Én medieproduktion kan honorere flere af de krav, der er knyttet til den praktiske produktion. Desuden indgår i det praktisk-produktionsmæssige arbejde også målgruppeanalyse, tværmedial markedsføring, refleksioner over kommunikationssituation, den valgte mediestrategi og mulige distributionskanal(er).

Det er vigtigt, at der foregår en vekselvirkning mellem fagets teoretisk-analytiske dimension og den praktisk-produktionsmæssige, således at begrebsapparat og analytisk indsigt kan overføres til det praktiske arbejde med produktion, og erfaringerne fra det praktiske arbejde med produktion kan inddrages i forbindelse med det teoretiske arbejde.

Faget giver eleverne viden, kundskaber og redskaber til at analysere levende billeder og den sammenhæng, de optræder i. Dette er af afgørende betydning for muligheden for at opleve og vurdere de informationer og påvirkninger, som man møder som bruger af medier. Faget giver endvidere viden, kundskaber og redskaber til at skabe og distribuere medieproduktioner.

Eleverne skal i mediefag lære at analysere levende billeder i kontekster. Herigennem får de viden og kompetencer, der er afgørende, når man er borger i et samfund, hvor mediebåren

information og audiovisuelle oplevelsesformer er noget, man møder og skal forholde sig til hver eneste dag. Men eleverne er ikke blot mediebrugere. De er også deltagere i mediesamfundet, hvorfor viden og kundskaber om og redskaber til selv at kunne producere og distribuere egne medieproduktioner og -kampagner er et væsentligt omdrejningspunkt i fagets identitet.

1.2. Formål

Mediefaglig viden og mediefaglige kundskaber udvikler og styrker elevernes teoretisk-analytiske og praktiske evner og kompetencer og bidrager derigennem til elevernes almindelse og studiekompetence. Undervisningen udvikler elevernes evne til at analysere, perspektivere og kritisk vurdere danske og internationale produktioner inden for fiktion, fakta og blandinger mellem disse former i en række forskellige medier. Samtidig skal undervisningen udvikle elevernes evne til at udtrykke sig selvstændigt og nuanceret i levende billeder, således at de bliver aktive, kreative, innovative og reflekterende deltagere i mediesamfundet.

Mediefags overordnede formål er at kvalificere elevernes forståelse for, hvordan film, tv, nyere medier og mediegenrer kan analyseres og produceres - og for den rolle medieproduktioner, medier og mediekommunikation spiller i vores samfund. Faget bidrager herigennem til en styrkelse af elevernes digitale kompetencer og digitale dannelse.

Den teoretisk-analytiske del af undervisningen i mediefag skærper elevernes kritisk-analytiske sans og evne til at perspektivere og se medieproduktioner i en større kontekst. Medieanalysen har fokus på valg af dramaturgi og filmiske virkemidler samt genre, medie og platform – og for disse valgs betydning for den måde medieproduktionen fremtræder på. I perspektivering sættes produktionen i en større sammenhæng, hvor eksempelvis andre medieproduktioner, tværmediale samspil, læste tekster og teoretiske, historiske, kulturelle og/eller kommunikative synsvinkler inddrages.

Det teoretisk-analytiske arbejde giver også eleverne en viden om kommunikative, dramaturgiske og æstetiske valgmuligheder, som de kan anvende i forbindelse med fremstillingen af egne produktioner.

Den praktisk-produktionsorienterede del af undervisningen medvirker til at gøre eleverne til aktive og producerende mediebrugere ved at styrke deres kreative og innovative kompetencer. I løbet af arbejdet med medieproduktionens forskellige faser introduceres bl.a. redskaber til ideudvikling og produktionsplanlægning, og der arbejdes med mindre øvelser og delprodukter, hvis formål er at træne specifikke procesorienterede, praktiske og/eller tekniske kompetencer. Et væsentligt mål i forbindelse med elevernes egne produktioner er at styrke deres analytiske og kritiske refleksioner over proces og produkt samt evne til at finde og beskrive alternative løsninger. Desuden får eleverne kendskab til tværmedial markedsføring, mediestrategi og delingsværktøjer, så de kan distribuere egne medieproduktioner og -kampagner, og derigennem bruge deres mediefaglige viden til at bidrage og deltage aktivt i mediesamfundet.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

De faglige mål er slutmål, der udtrykker de kompetencer, eleverne skal tilegne sig gennem undervisningen i mediefag. De er læreplanens centrum og således sigtepunkter for kerne-stoffet, tilrettelæggelsen og evalueringen af undervisningen. De faglige mål er opdelt i tre hovedpunkter, hhv. "Teori og analyse", "Praksis" samt "Skriftlighed", som opregner, hvad eleverne bør kunne ved afslutningen af undervisningen i mediefag.

Det er vigtigt at understrege, at denne opdeling ikke er udtryk for, at teori og analyse, praksis samt skriftlighed skal opfattes som adskilte dele af faget.

Teori og analyse

Eleverne skal kunne anvende viden om filmiske virkemidler i forbindelse med analyse af film, tv og nyere medier, herunder for teknisk-æstetiske forhold inden for et særligt studeret område.

For at kunne beskrive og analysere film, tv og nyere medier, må eleverne have en både dybtgående og bred viden om de filmiske virkemidler og tilegne sig fagets centrale terminologi. Endvidere er det vigtigt for det analytiske arbejde, at eleverne får en indgående forståelse for, hvorledes de filmiske virkemidler anvendes i en given kommunikativ og/eller kunstnerisk kontekst. Det er først, når eleven formår at kombinere den rigtige terminologi med en forståelse for anvendelsen i en given sammenhæng, at det faglige mål er nået.

Der gennemføres udover introduktionsforløbet 5-6 teoretisk-analytiske forløb.

Lærer og elever vælger sammen et teknisk-æstetisk område, som holdet vil fordybe sig særligt i, fx lys, lyd eller klipning. Inden det valgte område opnår elevernes en mere grundig og udbygget viden – såvel teoretisk-analytisk som praktisk. → Læs mere om det særligt studerede område under 2.1 Faglige mål, praksis.

Eleverne skal kunne redegøre for forskellige dramaturgiske modeller og fortælleforhold.

Ved dramaturgiske modeller forstås dels typiske træk og greb, som anvendes til at skabe fortællinger i film, tv og nyere medier, eksempelvis karaktertyper og deres funktion (hovedkarakter, modstander, kontrastkarakter, den fortrolige osv.), forskellige typer af fremdriftskomponenter (som set up-pay off, forhindringer, konflikt, deadlines, surprise og suspense), dels modeller for mere overordnet strukturering af film, tv-produktioner og nyere medier (fx berettermodellen, cirkulær dramaturgi, bølgemodellen, tre-akter-modellen, plotpoint-modellen, seriebuer og parametre i kortfilm).

Med fortælleforhold menes, at eleven kan redegøre for valget af fortæller(e) i film, tv og nyere medier samt for, hvad der opnås gennem dette/disse valg.

Eleverne skal kunne redegøre for, hvad der karakteriserer fakta, fiktion og blandinger mellem disse former.

Det forventes, at eleverne skelner sikkert mellem fakta- og fiktionsproduktioner og kan redegøre fyldestgørende for genremæssige karakteristika og modtagerkontrakter inden for hhv. fiktion og fakta. Det er imidlertid væsentligt at pointere – også over for eleverne - at

adskillelsen mellem fakta og fiktion sjældent er helt klar, og at mange moderne produktioner netop er kendetegnet ved at lege med og bryde grænserne mellem fakta og fiktion. I arbejdet med fakta, fiktion og blandingerne imellem disse er det derfor nødvendigt, at eleverne nuanceret og sikkert reflekterer over, hvorfor og i hvilket omfang afsenderen af bestemte produktioner tydeliggør, at der er tale om noget, der er opdigtet og ren fiktion - eller omvendt søger at få produktionen til at fremstå, som om den er hentet direkte fra virkeligheden, er faktisk, ubearbejdet og sandfærdig.

Eleverne skal kunne redegøre for centrale genrer, medier og medieplatforme samt samspillet mellem dem.

Mediefag beskæftiger sig med genrer, medier og platforme i relation til levende billeder – og elevernes kendskab til træk og egenskaber ved disse er centralt. En overordnet introduktion til genre-, medie- og platformsbegreber, og samspillet mellem dem, vil med fordel kunne indgå i det indledende arbejde med faget. En anden mulighed er at knytte begreberne til arbejdet med teoretisk-analytiske forløb i undervisningen. Fx kunne man i en sammenlignende analyse af den amerikanske ungdomsserie *Euphoria* og norske *SKAM* arbejde med, hvordan tekniske forhold som fx skærmstørrelse har betydning for den filmiske æstetik. Et decideret forløb om en given medieplatform som fx Netflix, herunder hvordan den anvender genrekategorisering, er også en mulighed. → se tekstboksen ”Eksempler på forskellige typer af tværgående forløb”, under pkt. 3.2 Arbejdsformer). Man kunne også analysere, hvordan udtryksformen ændrer sig, når markedsføringen af en spillefilm, en tv-serie eller et produkt lanceres via forskellige genrer og medier (fx plakat, billboard, teaser, trailer, bannerreklamer, McDonald’s Happy Meal, branded content). Her kunne det bl.a. undersøges, hvor og hvornår i markedsføringsprocessen de forskellige genrer og elementer anvendes og via hvilke medier og medieplatforme de deles.

Både *genre*, *medie* og *platform* er komplekse og flertydige begreber. For at sikre en vis konsensus om forståelsen af dem, er der nedenfor indsat en tekstboks, som i meget overordnede vendinger indrammer og definerer en række centrale begreber → se tekstboksen ”Mediefaglige nøglebegreber – en pixiversion”.

Eleverne skal kunne anvende forskellige analysemetoder i forbindelse med film, tv og nyere medier.

Sigtet med dette er at lære eleverne, at film, tv og nyere medier kan gribes an på flere forskellige måder og fra forskellige vinkler, og derigennem give eleverne en vifte af redskaber og strategier til analysearbejdet. Eksempler på analysemetoder er fx næranalyse, genreanalyse, tematisk analyse, historisk analyse, komparativ analyse, målgruppeanalyse, kvantitativ analyse, receptionsanalyse, auteuranalyse, intertekstuel analyse, kønsanalyse, ideologisk analyse, psykoanalytisk analyse og analyse af tværmedialitet.

Eleverne skal kunne redegøre for film-, tv- og mediehistoriske hovedlinjer.

Dette indebærer, at eleverne har kendskab til og kan redegøre for hovedtrækkene i såvel filmens, tv-mediets og nyere mediets historie og er i stand til at sætte film-, tv- og nyere medieproduktioner i større kultur-, samfunds- og teknologihistoriske kontekster. De film- og tv-historiske hovedlinjer vedrører centrale film- og tv-historiske perioder og tekniske nybrud fra filmens og tv-mediets fremkomst og frem til i dag, internationalt og nationalt, og

de nyere mediers historie vedrører fremkomsten og udviklingen af digitale medier og disses betydning for nutidens globale medielandskab, fx mht. de grundlæggende samfundsmæssige forandringer som Web 2.0 har medført.

MEDIEFAGLIGE NØGLEBEGREBER – EN PIXIVERSION

- **Genrer** er kategoriseringer af kommunikation ud fra bestemte fælles karakteristika. Genre angiver et gruppetilhørsforhold og et fælles referencesystem. Genrekarakteristika kan være medietekstlige (fx stil/tema/dramaturgi), produktions-, distributions- og brugsmæssige.
- **Medier** er redskaber til kommunikation på tværs af tid og rum med hver deres særlige kommunikative muligheder og udtryksformer. Et medie kan fx defineres i kraft af sin *teknologi* (fx tv, internet), *særlige kommunikationsform* (fx en-til-mange, mange-til-mange). Det kan også defineres i kraft af sine særlige *fremstillingsformer* (æstetiske, narrative, retoriske).
- **Medieplatforme** er digitale teknologier, der samler en række forskellige medier på et sted. Mobiltelefonen/smartphonen kan forstås som en platform, der i samme apparat indeholder fotografi, tv, radio, sms, telefoni, internet mv. På et andet niveau kan fx YouTube også betragtes som en platform, der samler og er vært for en række medier og genrer.
- **Tværmedialitet** betyder distribution af en produktion på flere medier/medieplatforme, således at en fortælling/et univers udfoldes på en række platforme, hvor hver del bidrager med sin facet af fortællingen/universet. Udtrykket bruges derfor især, når medieplatforme spiller sammen og indbyrdes begunstiger hinanden. Det kan fx være i forbindelse med lanceringen af en event, et produkt, en film eller tv-serie, hvor man når ud til en større modtagergruppe ved at placere plakater, trailere, gifs, reklamer og spots i flere forskellige medier og/eller på flere platforme på én gang. Også nyheder formidles ofte tværmedialt - både på tv, i trykte medier og via websites på internettet. (Andre nabobetegnelser i forskningslitteraturen er *flermedialitet*, *mediekonvergens* og *hybridmedialitet* eller på engelsk *multiple platform* og *crossmedia*. Disse er dog ikke helt kongruente).
- **Tværmedial markedsføring** henviser til den bevidste tilrettelæggelse af, hvordan man kan lancere og udbrede kendskabet til en medieproduktion på flere medier/medieplatforme med det formål at tiltrække flere potentielle seere/lyttere/købere. Typisk vil en tværmedial markedsføring involvere en hovedproduktion (fx en film) og dertil en række paratekster (som fx plakat, teaser, trailer, reaction-video, interview med instruktøren) og evt. merchandise (t-shirt, cap, figurer) samt fysiske events (fx gallapremiere, festivaloptræden hvor en skuespiller medvirker). De forskellige paratekster, merchandise og events kan udnytte de enkelte medier/platformes affordances for at sikre omtale og udbredelse af hovedproduktionen. Det kræver viden om og indsigt i de forskellige

medier/platforme samt målgrupper/segmenter at udarbejde en tværmedial markedsføring. For at holde styr på lancering og distribution kan det være godt at anlægge en egentlig mediestrategi.

- **Mediestrategi:** betegner planlægningen af, hvordan man skal tilrettelægge, lancere og distribuere sin (evt. tværmediale) medieproduktion – med tilhørende paratekster, merchandise, spin-off-produkter, events etc. for at sikre en maximal udnyttelse af de enkelte produkters/mediers/platformes affordances – og dermed en maximal udbredelse af produktet. I mediestrategien kan tidsplanen for de enkelte produkters release spille en central rolle. Viden om segmenter/målgrupper er helt central i tilrettelæggelsen af mediestrategien, men også forhold som tidspunkt på døgnet, årstid og geografi kan være væsentlige parametre.
- **Distributionskanal** skal i en mediefaglig kontekst forstås som et sted, igennem hvilket man kan dele sine audiovisuelle produktioner med omverdenen. Eksempler på distributionskanaler kan være intranet, e-mail, blogs, forskellige sociale medier, platforme eller bestemte tv-kanaler, såsom DR3 eller DR Ultra.
- **Delingsværktøj** er i en mediefaglig kontekst tilgængeligt software til deling af audiovisuelt materiale, fx via distributionskanaler som Youtube eller Vimeo.

Eleverne skal kunne redegøre for produktionsforhold i forbindelse med film, tv og nyere medier – nationalt og internationalt.

En forståelse for de forhold, som levende billeder produceres under, er væsentlig, heriblandt finansiering, organisering, produktion og distribution af både film, tv og nyere medier – i Danmark såvel som internationalt. På filmområdet gælder det de grundlæggende betingelser, som produktionen af spillefilm og dokumentarer er underlagt: I Danmark og Europa er forskellige statslige støtteordninger ofte afgørende for produktionen, mens markedsstyringen i store filmproducerende lande som fx USA er altdominerende. På tv-området er kendskabet til public service-modellen samt rammerne for kommercielt tv i Danmark og internationalt centralt. Og når det gælder nyere medier, er digitaliseringens betydning for medieproduktion et omdrejningspunkt. Nye medieformater og -genrer, deres tværmediale samspil på forskellige platforme, streaming og fremkomsten af nye, store medieselskaber/-tjenester, som har været med til at ændre medielandskabet, er det vigtigt, at eleverne har kendskab til.

Eleverne skal kunne anvende viden om målgrupper, kommunikation, tværmedial markedsføring og mediestrategi i forbindelse med analyse af film, tv og nyere medier.

Det er vigtigt, at eleverne bliver bevidste om den betydning, målgrupper/segmenter har for den indholdsmæssige og æstetiske udformning af medieproduktioner, herunder hvordan der kommunikeres til forskellige målgrupper/segmenter. I den sammenhæng har eleverne brug for kendskab til segmenter i samfundet (fx Minerva-modellen) og grundlæggende redskaber til målgruppe- og kommunikationsanalyse, så de kan gøre sig kvalificerede tanker

om og arbejde konkret med disses betydning for udformningen af en audiovisuel medieproduktion. Dertil kommer, at mange medieproduktioner, og deres ledsagende paratekster, lanceres i tværmediale samspil på flere platforme, som dels kan understøtte produktionernes udbredelse, dels kan tiltrække flere, evt. også forskellige, modtagere/målgrupper. Det er vigtigt, at eleverne bliver bevidste om, hvordan dette komplekse samspil kan bruges strategisk, når medieproduktioner markedsføres og distribueres. Man kan fx udvælge et af de værker, man har arbejdet med i et teoretisk-analytisk forløb, og undersøge, hvordan det er blevet markedsført – herunder hvordan paratekster, spin-off-produkter (som computerspil), merchandise, events mm. spiller sammen: Hvilke(n) målgruppe(r), henvender de sig til og hvordan? På hvilken måde udnyttes de forskellige medieprodukters/platformes affordances? Hvad ser ud til at have været styrende for den bagvedliggende mediestrategi?

Eleverne skal kunne redegøre for teori om mediers betydning for hverdagsliv, kultur og samfund.

Det involverer elevernes kendskab til medieteorier om, hvilken rolle medier spiller i vores samfund og kultur samt i det moderne menneskes liv, både i den private og den offentlige sfære. Fx teorier om hvordan vi bliver påvirket af massemedierne (fx kanyleteori, to-trinshypotesen, referencemodellen og filterboble-teorien), eller hvordan de digitale og globale medier har ændret individets adfærd og forhold til medierne.

Eleverne skal kunne foretage en mediefaglig perspektivering af film, tv og nyere medier ud fra valgte kontekster.

Dette indebærer, at eleverne bliver i stand til at se film-, tv- og nyere medieproduktioner i en større sammenhæng af fx tematisk, genrebaseret, historisk eller auteur-, platform- og/eller mediemæssig karakter. Det skal understreges, at det ikke er alle produktioner, som eleverne stifter bekendtskab med på A-niveau, de forventes at kunne placere i større kontekster. Kravet om perspektivering knytter sig til produktioner, der ligger i forlængelse af det/de forløb, som holdet har beskæftiget sig særligt med. Her vil eleverne stifte bekendtskab med forskellige kontekster, som film, tv og nyere medier kan perspektiveres til. Med formuleringen ”valgte kontekster” menes, at eleven er i stand til at perspektivere til ønskede mediefaglige kontekster, der har været arbejdet med i undervisningen.

Eleverne skal kunne behandle problemstillinger i samspil med andre fag.

Mediefag kan indgå i en lang række samspil med andre gymnasiale fag og kan i den sammenhæng bruges både teoretisk-analytisk, praktisk, innovativt og formidlende. Det betyder, at nogle af de film, tv og/eller nyere medieproduktioner, der er arbejdet med i undervisningen, kan relateres til en bredere, tværfaglig sammenhæng. Det indebærer, at man for at finde forklaringer (samt evt. stille nye spørgsmål), og for at udvide synsfeltet og forståelsen af de enkelte produktioner må vende blikket mod andre vidensområder og tendenser i omverden. Samarbejdsfaget/-fagene og det konkrete forløb er med til at definere, hvordan mediefag inddrages. Ud over disse mere generelt beskrevne faglige samspil, indgår mediefag i de flerfaglige forløb, der leder frem til studieretningsprojektet. Desuden udarbejdes mindst en af de praktiske produktioner i faget i samspil med et andet fag i studieretningen.

Eleverne skal kunne demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

Det er centralt, at eleverne er bevidste om, hvad der er mediefags kerne og genstandsfelt, samt med hvilke metoder faget når sine mål. Denne bevidsthed opnås gennem både det

analytiske og det praktiske arbejde, hvor fagets identitet og metoder løbende synliggøres og drøftes med eleverne.

Praksis

Eleverne skal kunne anvende optage- og redigeringsudstyrets udtryksmuligheder selvstændigt og nuanceret.

I forbindelse med det praktiske arbejde i mediefag lærer eleverne at betjene det optage- og redigeringsudstyr, som skolen råder over, selvstændigt og nuanceret, således at de er i stand til at skabe medieproduktioner på egen hånd. De skal kende udstyrets muligheder og begrænsninger og udnytte dem til at formidle deres historie. Det vil sige, at de skal kunne foretage teknisk vellykkede optagelser, som kommunikerer ide og indhold præcist og med en klar dramaturgi til den tiltænkte målgruppe. De skal også kunne arbejde bevidst og reflekteret med billed- og lydsiden og herunder kunne sammentænke valg af udtryksmidler til indhold og målgruppe.

Det bør fremgå af holdets undervisningsbeskrivelse, hvilket udstyr der optages og klippes på, og i forbindelse med eksamensproduktionen oplyses censor desuden om det anvendte optage- og redigeringsudstyr. Det bør desuden fremgå af holdets undervisningsbeskrivelse, hvilket særligt studeret emne holdet har arbejdet med, herunder hvilke aspekter af det særligt studerede område, der har været fokus på og hvilket udstyr, der har været til rådighed.

Eleverne skal i grupper kunne planlægge, gennemføre og distribuere medieproduktioner og – kampagner.

Viden om indholdet i præproduktions-, produktions- og postproduktionsfasen, anvendelse af procesorienterede delprodukter samt at kunne indgå i en intern rollefordeling er en del af det praktiske og produktionsorienterede arbejde i mediefag. Det er også et eksplicit mål, at eleverne bliver i stand til at samarbejde og indgå i faglig dialog om udarbejdelsen af deres produktion. Det er ligeledes et mål, at eleverne kan medtænke distributionskanal og modtagerforhold i mediefagligt formidlende produktioner samt indgå i et frugtbart samarbejde med en eller flere eksterne partnere i løbet af en produktionsproces, fx i forbindelse med kampagne-produktioner. I den forstand mimer mediefag i en lille skala et grundvilkår ved den måde, medieproduktioner og -kampagner bliver til på i den professionelle branche. For at kunne distribuere egne medieproduktioner og vælge, hvilken distributionskanal der er mest hensigtsmæssig i forhold til produktionen, fx baseret på målgruppeovervejelser, kommunikationssituation og markedsføringsmæssige forhold såsom branding, er kendskab til delingsværktøjer samt til forskellige distributionskanaler nødvendigt. I den forbindelse er det desuden nødvendigt at kende til og medtænke basale medieetiske og ophavsretsmæssige aspekter.

Eleverne planlægger og gennemfører mindst 6 medieproduktioner i grupper, hvoraf den ene er eksamensprojektet. Det anbefales, at eleverne får lejlighed til at lave en pilotproduktion, så de bliver fortrolige med produktionsprocessen fra start til slut, men i mindre målestok. Desuden kan små øvelser og delprodukter bruges til at træne fortælle teknik i levende billeder og understøtte elevernes beherskelse af det tekniske udstyr. Individuelle øvelser kan være med til at sikre, at alle eleverne kommer til at arbejde med de forskellige aspekter af fagets praktiske del.

Eleverne skal kunne anvende viden om filmiske og dramaturgiske virkemidler.

Det er ikke tilstrækkeligt, at eleverne har kendskab til en række begreber om filmiske og dramaturgiske virkemidler. I praksisøjemed er det helt centralt, at eleverne omsætter deres forståelse for og viden om disse begreber i arbejdet med deres produktion, og at de kan overskue en produktions overordnede dramaturgi, samt medtænke og planlægge hvorledes de forskellige dele af en produktion dramaturgisk spiller sammen med helheden. Den mediefaglige terminologi og dramaturgiske begreber benyttes i deres kommunikation om produktionen. Elevernes forståelse kan med fordel stimuleres og skærpes gennem 'benspænd', dvs. konkrete regler, krav, rammer eller begrænsninger opstillet af læreren - i en eller flere af produktionsfaserne - så man sikrer, at eleverne får trænet specifikke praktiske/produktionsorienterede kompetencer. Gennem benspændene styrkes elevernes refleksion over virkemidlernes og dramaturgiens anvendelighed.

Eleverne skal kunne demonstrere teknisk-æstetisk viden inden for et særligt studeret område.

Det særligt studerede område er et felt inden for mediefags praktiske del, som indebærer fordybelse i et specifikt teknisk-æstetisk aspekt, hvor eleven kan demonstrere sin viden dels gennem håndtering af udstyr til at løse mindre praktiske opgaver, dels teoretisk. Området ligger i forlængelse af den praktiske undervisning i mediefag og giver eleverne mulighed for at beskæftige sig mere dybtgående med et teknisk-æstetisk felt, som fx lyd, lys eller klipning, som de derved opnår et grundigere kendskab til. Med betegnelsen *teknisk-æstetisk* henvises der til, at den enkelte elev skal have mulighed for ved hjælp af mediefagligt udstyr at arbejde med nogle af områdets både *tekniske* og *æstetiske* aspekter, som giver mulighed for kreativ og kunstnerisk udfoldelse.

Holdet og læreren vælger sammen, hvilket teknisk-æstetisk område der skal arbejdes særligt med, og alle på holdet arbejder således med det samme område. Valg af område kan med fordel finde sted efter, at eleverne har opnået de grundlæggende erfaringer med fagets praktiske dimension, og derfor i højere grad vil være i stand til at se mulighederne i og betydningen af det særligt studerede område i forbindelse med medieproduktion. Arbejdet med det særligt studerede område placeres, så eleverne kan udnytte deres praktiske og teoretiske viden om området i forbindelse med eksamensprojektet.

Omfanget af det særligt studerede område forventes at være ca. 15 timer. Det kan evt. afvikles som hel- eller halvdagskurser, workshops kombineret med besøg udefra eller på anden måde, så der gives tid til fordybelse, afprøvning og eksperimenter ud fra stilladserede øvelser og på egen hånd.

Der er vigtigt, at eleverne opnår sikkerhed i at beherske det udstyr, der er knyttet til det særligt studerede område, jf. den mundtlige prøve, se 4.2 Prøveform.

Det skal fremgå af holdets undervisningsbeskrivelse, hvilket særligt studeret område der har været arbejdet med samt hvilket udstyr, der har været anvendt i forbindelse hermed.

EKSEMPEL PÅ ELEMENTER I ARBEJDET MED LYS SOM SÆRLIGT STUDERET OMRÅDE

Der er mange muligheder for at arbejde praktisk og teoretisk med et særligt studeret område. Området er i eksemplet lagt i slutningen af 5. semester og begyndelsen af 6. semester, så det ligger helt op til og inkluderer eksamensprojektet. Elementerne i forløbet kan naturligvis byttes rundt, alt efter om man foretrækker en induktiv eller en deduktiv tilgang.

- Mediefaglige lærebøger bruges til at gennemgå/repeterer **centrale lysbegreber**.
- Der arbejdes med **analyse af indstillinger/scener** fra film, dokumentarer eller serier, hvor lyssætningen er markant. Der kan både benyttes levende billeder og framegrabs, hvor begreber og effekt af belysningen fastholdes og analyseres.
- Repetition/introduktion til **lysudstyr**, fx LED-lamper, filtre, farvetemperatur, reflektorskærme og flamingoplader samt de **kamerafunktioner**, der har betydning for lyssætning. Herunder fx klassiske belysningstyper (som trepunktbelysning) og spændingsskabende modlysbelysning, kantlys, sidelys, skygger, Rembrandt-belysning, hårdt lys, blødt lys og brug af practicals.
- Der laves **copycats af indstillinger/scener** fra film, dokumentarer eller serier, hvor eleverne i par eller små grupper får trænet forskellige former for lyssætning og deres forskellige udtryk.
- Produktion af **lysmanuskript, lysstoryboard og floorplaner med fokus på lyssætning** til enkelte scener i eksamensprojektet. Dvs. at eksamensgrupperne vender tilbage til de scener i deres manuskript, hvor lyssætning spiller en central rolle, og skriver uddybende kommentarer til, *hvordan* de vil arbejde med lyssætningen – og *hvorfor*. Det kan tegnes og illustreres, hvordan lys skal spille ind på karakterer, objekter og locations ifm. lysstoryboard. Desuden kan grupperne gennem arbejdet med floorplaner drøfte, hvordan de teknisk kan realisere deres lyssætning. Grupperne kan med fordel give peerrespons til hinanden.
- Eksamensgrupperne **træner og eksperimenterer** med forskellige former for lys, herunder lyssætning, de ønsker at bruge i forbindelse med eksamensprojektet.

Eleverne skal kunne anvende mediefaglige værktøjer i præproduktionsfasen, herunder manuskriptskrivning, målgruppeanalyse og mediestrategi.

Det er centralt, at elevernes arbejde stilladseres via procesorienterede delprodukter. I takt med at eleverne bliver fortrolige med medieproduktion, vil det være oplagt, at de selv overvejer og tænker valg af mediefaglige værktøjer med ind i deres præproduktion. Det er et krav, at der arbejdes med manuskriptskrivning, og i den forbindelse bør eleverne lære at beherske de formelle formateringskrav til manuskripter. Men eleverne kan også lave fx synopsis, pitch, treatment, storyboard, moodboard, floorplan og/eller lys- eller lydmanuskripter/-storyboards. Det er oplagt at bruge (online)programmer i hele eller dele af dette arbejde, og i forbindelse med eksamensproduktionen kan delprodukterne samles og deles elektronisk i en portefølje, der kan støtte eleverne til eksamen.

I præproduktionen skal eleverne tillige arbejde med både målgruppeanalyse og mediestrategi. Eleverne kan bruge forskellige segmenteringsværktøjer såsom Minerva-modellen, Gallup Kompas eller Conzoom og/eller konkretisere idealmodtageren ved at udarbejde personer og/eller brugerscenarier. Også analyse af kommunikationen ifm. professionelle medieproduktioner/-kampagner med samme målgruppe kan hjælpe i arbejdet.

På A-niveau er det et krav, at eleverne skal kunne anlægge en mediestrategi. I beskrivelsen af denne må kampagnens mål fremgå klart. Der skal tillige redegøres for de planlagte medieproduktioner og paratekster, samt på hvilke(n) platform(e) og hvornår disse skal distribueres. Det er centralt, at eleverne forstår, at timing har betydning for en kampagnes succes. En beskrivelse af de anvendte formater/genrer, produktionernes varighed og 'den røde tråd', der skal binde dem alle sammen, bør også fremgå. Eleverne kan desuden overveje, om modtagerne skal stimuleres til at interagere og/eller bidrage som prodUSERS eller ej. Sidst, men ikke mindst, er det hensigtsmæssigt at skitsere, hvem i gruppen der har hovedansvar for planens forskellige dele og disses deadlines. Det er en god ide, at gruppen udarbejder flowcharts eller modeller, der giver et grafisk overblik over deres mediestrategi.

Eleverne skal kunne skabe medieproduktioner med en genre- og mediemæssig spredning. Både fakta og fiktion skal være repræsenteret, mindst en af produktionerne skal være anvendelsesorienteret og udarbejdet i samarbejde med en lokal ekstern partner, mindst en skal være mediefagligt formidlende og mindst en skal udarbejdes i samspil med et andet fag i studieretningen.

Mængden og varigheden af produktioner kan variere, men der fremstilles mindst én faktaproduktion, én fiktionsproduktion, én anvendelsesorienteret produktion i eksternt samarbejde, én mediefagligt formidlende produktion og én produktion i studieretningsregi. Disse kan evt. kombineres på forskellig vis. Fx kan et anvendelsesorienteret spot for en lokal forening eller virksomhed udarbejdes i et flerfagligt forløb sammen med et andet relevant studieretningsfag. Eller en 'behind the scenes'-dokumentar kan tælle som både fakta og mediefagligt formidlende, hvis den har fokus på at skildre, hvordan man mediefagligt arbejder i præproduktions-, produktions- og/eller postproduktionsfasen.

I forbindelse med eksamensprojektet kan der frit vælges genre/format, så længe kravet om *tre sammenhængende medieproduktioner* honoreres. Det er et krav, at alle gruppens medlemmer har deltaget i udarbejdelsen af alle produktionerne. Eksamensprojektets samlede længde må ikke overstige 15 minutter. → Se tekstboksen "Eksempler på medieproduktioner" nedenfor.

EKSEMPLER PÅ MEDIEPRODUKTIONER

Der er mange muligheder mht. produktionsforløb i mediefag. Nedenfor gives nogle eksempler inden for de formater, der kan arbejdes med på A-niveau:

- **Fiktionsproduktioner** kan fx bestå af forskellige korte audiovisuelle fiktionsformater, såsom kortfilm, webserier, anslag, titelsekvenser og/eller auteur- eller genre-eftertiligninger m.m.

- **Faktaproduktioner** tager udgangspunkt i den virkelighed, der omgiver os og kunne fx bestå af nyhedsindslag, human postcards, portrætfilm, jeg-dokumentar, reklamer, oplysningskampagner og/eller en genreøvelse inden for en af dokumentarens undergenrer.
- **Anvendelsesorienterede produktioner** er et meget bredt begreb, men kunne være reklamer, spots, kampagner, præsentationer af organisationer, instruktionsvideoer m.m.
- **Lokale partnere** kan både være offentlige institutioner, private virksomheder eller interesseorganisationer og/eller en eller flere af de eksterne samarbejdspartnere, der i øvrigt indgår i studieretningsforsøget. Det vil sige, at samarbejdet også kan bestå i, at en lokal mediepartner (fx Station Next, DR, TV2, TAW eller Filmby Århus) hjælper med selve produktionen og ikke selv er aftager af den anvendelsesorienterede medieproduktion.
- **Mediefagligt formidlende produktioner** kan bestå af videoessays (anmeldelser, analyser m.v.) eller produktioner, hvor eleverne formidler viden om de filmiske virkemidler, en genre, instruktør, tv-, film- eller teknologihistorisk periode/udvikling eller andet mediefagligt stof.
- **Produktioner i samspil med et andet studieretningsfag** er helt oplagt studietursproduktioner. Ellers afhænger mulighederne selvfølgelig af den konkrete studieretning. I samarbejde med engelsk A kan der fx laves valgreklamer i forbindelse med valg i England, USA eller andre engelsktalende lande. Der kan produceres videoessays med analyser af skønlitterære tekster, sange, taler eller adaptationer. I samarbejde med informatik kan der fx laves animationsfilm, små spil eller videoessays/explainers om it-sikkerhed, algoritmer og big data. I samarbejde med billedkunst kan der arbejdes med fx production design og farvelære, animerede dokumentarer eller stop motion-film.

Eleverne skal kunne designe en lokal, tværmedial mediekampagne i samarbejde med en eksternt aktør.

Arbejdet med tværmediale mediekampagner er naturligt beslægtet med udarbejdelsen af mediestrategier. En tværmedial kampagne forstås som en strategisk tilrettelagt og koordineret indsats, der over et (afgrænset) tidsrum informerer eller skaber opmærksomhed om fx en sag, en organisation eller en virksomhed på flere platforme/kanaler.

Kampagnen bør appellere til en eller flere veldefinerede målgrupper. Konkrete eksempler på tværmediale kampagner i mediefag kunne være en række spots – eller mere diskret branded content – for en lokal forening. Denne målrettes en afgrænset målgruppe og distribueres via flere forskellige medieplatforme. I udformningen af kampagnen opsøger og bruger eleverne viden om platformenes forskellige funktioner, typiske brugere, genrer/formater, indhold, stiltræk mm, men også mere almen teori om mediestrategi og mediers påvirkning. De kan også undersøge og lade sig inspirere af professionelle medieproduktioner og/eller bruge studieretningens eksterne samarbejdspartnere som vidensressource. Elevernes kampagneplanlægning kræver koordinering og timing, så der skabes et kredsløb med

størst mulig effekt. Der kan fx arbejdes med flowcharts og/eller modeller, der skaber overblik. Eleverne kan også overveje, om kampagnen skal indbyde til interaktion med eller ligefrem bidrag fra modtagerne, dvs. prodUSER-adfærd.

At *eleverne skal kunne designe* betyder, at kampagnen ikke nødvendigvis skal realiseres i praksis. Man kan fx imitere et udbud, hvor de forskellige produktionsgrupper efter oplæg og opdrag fra den lokale eksterne aktør – forening, virksomhed, institution, organisation eller myndighed – pitcher hver deres kampagne, hvorefter der gives respons og evt. kåres en vinder. Kampagnerne kan helt eller delvist realiseres efterfølgende – internt eller eksternt.

En optimal lokal ekstern partner er en, der indvilger i at give eleverne et oplæg med klare ønsker til formål, målgrupper og evt. tidligere erfaringer. Eventuelle ”do’s & don’ts” er også gode for eleverne at kende til: Skal de lægge sig i forlængelse af partnerens allerede eksisterende grafiske udtryk og/eller audiovisuelle branding? Eller netop ikke? Er der fx ord, genregreb eller paralleller, som partneren ikke ønsker at blive associeret med og derfor uden videre vil diskvalificere et kampagneforslag? Den eksterne partners oplæg bør suppleres af elevernes egen research – både før og efter.

Det er en fordel, hvis den eksterne aktør vil medvirke i pitches og/eller give feedback på de færdige kampagneplaner. Alle disse elementer kan understøtte elevernes motivation.

Det er også en mulighed, at forskellige produktionsgrupper arbejder med forskellige eksterne partnere. De kan evt. selv vælge og opsøge disse.

Eleverne skal kunne redegøre for forholdet mellem produktionens form og indhold, genre, kommunikationssituation og distributionskanal.

Grupperne arbejder med at tilpasse deres brug af medieproduktionens genre, filmiske og dramaturgiske virkemidler, så de passer til kommunikationssituationen, det valgte publikumssegment og den valgte distributionskanal. Det er vigtigt, at eleverne kan forklare og argumentere for deres overvejelser over sammenhængen mellem disse aspekter af produktionen. De forskellige distributionskanaler har hver deres muligheder og begrænsninger, bl.a. i forhold til målgrupper. Eleverne er derfor nødt til at være bevidste om, hvordan deres medieproduktion deles, så den på bedst mulig vis når de mål og målgrupper, der er sat for produktionen. Dette også, selvom det i praksis ikke nødvendigvis er alle elevernes produktioner, der vil blive distribueret.

I forbindelse med anvendelsesorienterede produktioner kan eleverne, som beskrevet ovenfor, gennem informationssøgning, oplæg og dialog med fx eksterne partnere indkredse afsenderens ønsker til såvel form som indhold.

Eleverne skal kunne forholde sig analytisk og kritisk til produktionsprocessen, egen produktion og den anlagte mediestrategi samt beskrive alternative løsninger.

Dette indebærer, at eleverne trænes i at betragte deres egen proces, medieproduktion og mediestrategi med en kritisk-analytisk distance, der sætter dem i stand til at påpege svagheder og styrker. Det er vigtigt, at de med basis i deres mediefaglige viden kan fremsætte konkrete forslag til ændringer og forbedringer, samt forklare produktionsprocessens betydning for deres resultat. Med produktionsprocessen menes både præproduktion, produktion, postproduktion og distribution.

Skriftlighed

Eleverne skal kunne anvende en række forskellige skriftlige mediefaglige fremstillingsformer, herunder manuskriptskrivning, opgaver med fokus på analyse, faglig formidling, refleksion, kampagneudvikling og mediestrategi.

Eleverne har brug for skriftlighed i en række forskellige sammenhænge: Nogle er rettet mod praksis, andre mod teori og analyse.

I forhold til den praksisrettede skriftlighed er det et eksplicit krav, at der arbejdes med manuskriptskrivning. Her kan der gøres brug af skabeloner eller programmer online, der hurtigt hjælper eleverne med at lære manuskriptskrivningens formelle regler. Læsning og undersøgelse af (dele af) professionelle manuskripter kan med fordel løbende integreres i undervisningen. Mange manuskripter til særligt filmklassikere og auteurfilm er tilgængelige online eller i bogform.

Til den teoretisk-analytiske dimension af mediefag hører opgaver med fokus på analyse og faglig formidling. Disse aspekter prøves til den skriftlige eksamen, og det er centralt at træne skriftlighed, der peger frem mod denne. Skal eleverne forberedes optimalt, bør de både trænes i analyser af enkeltcitater, komparative analyser og tværmediale medietekster.

Den faglige formidling er fx manuskripter til videoessays og podcasts, anmeldelser og andre mediefaglige paratekster. Mediefaglig refleksion trænes fx i produktionsrapporter og erfaringsopsamlinger, mens kampagneudvikling og mediestrategi typisk vil have karakter af rapporter, grafiske oversigter og produktionsbibler.

Det er vigtigt at have øje for, at det ikke kun er de i læreplanen nævnte typer af skriftlighed, der kan indgå i mediefag. Også fx idegenerering, pitches, treatments, karakterbibler, dialogskrivning, storyboards, produktionsplaner, udarbejdelse af taglines og andre typer af paratekster i forbindelse med markedsføring/distribution rummer mediefaglig skriftlighed.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Mediefags kernestof er filmiske virkemidler.

Elevers sikre anvendelse af filmsprogets terminologi og evne til at gøre rede for hvert enkelt virkemiddels anvendelse er helt central i faget. Elevers sikre beherskelse af de filmiske virkemidler gælder for både det teoretiske og det praktiske arbejde.

Mediefags kernestof er et særligt studeret teknisk-æstetisk område.

Gennem fordybelsen i arbejdet med et særligt teknisk-æstetisk område, fx lyd, lys eller klipning, som vælges på holdet, opnår eleverne et sikkert teoretisk-analytisk og praktisk kendskab til grundlæggende aspekter af området. Det teknisk-æstetiske område involverer at mediefagligt udstyr kommer i anvendelse med et både teknisk og æstetisk sigte, der giver eleverne mulighed for at udtrykke sig kreativt og kunstnerisk.

Mediefags kernestof er forskellige dramaturgiske modeller og fortælleforhold.

Ved forskellige dramaturgiske modeller forstås dels typiske fortælle-mæssige træk og greb, som anvendes i film, tv og nyere medier, fx karaktertyper, fremdriftskomponenter og set

up/pay off, dels modeller for strukturering af film-, tv- og nyere medieproduktioner. Det kan fx være berettermodellen, cirkulær dramaturgi, bølgemodellen, tre-akter-modellen, plotpointmodellen, seriebuer og parametre i kortfilm.

Med fortælleforhold menes valg af fortæller i film, tv og nyere medier samt for, hvad der opnås gennem valget af fortæller/fortællere.

Mediefags kernestof er forskellige analysemetoder.

For at kunne analysere film, tv og nyere medier på flere forskellige måder og undersøge medieproduktioner fra forskellige vinkler, er det nødvendigt, at eleverne får kendskab til en række angrebsvinkler, redskaber og strategier til analysearbejdet. Mulighederne er mange og kan fx udvælges blandt disse: næranalyse, genreanalyse, kommunikationsanalyse, tematisk analyse, historisk analyse, auteuranalyse, receptionsanalyse, kvantitativ analyse, kønskritisk analyse, postkolonial analyse, sociologisk analyse og analyse af tværmedialitet.

Kendskabet til fagets analysemetoder vil støtte eleverne i at arbejde med levende billeder i forskellige kontekster.

Mediefags kernestof er karakteristika ved fakta og fiktion samt blandinger mellem disse former, hvor eksempler fra de seneste fem år indgår.

Dette involverer, at eleven får kendskab til karakteristiske træk ved hhv. fakta og fiktion og blandinger herimellem, herunder ser og arbejder med konkrete eksempler på fakta-, fiktion- og blandingsformer i levende billeder. I dette arbejde er det vigtigt, at eleverne opnår bevidsthed om de vanskeligheder, der kan være forbundet med at skelne mellem fakta og fiktion, og at de ser og drøfter eksempler på blandingsgenrer, hvor grænserne er mere uklare og udviskede. Det kan fx være relevant at diskutere, hvorfor en afsender kan ønske, at en produktion fremstår ubearbejdet og som værende faktisk og 'tæt på virkeligheden'.

For at sikre aktualitet i faget anvendes der bl.a. (citerer fra) film, tv og/eller nyere medieproduktioner fra de sidste fem år.

Mediefags kernestof er centrale genrer, medier og medieplatforme og deres tværmediale samspil.

Dette indebærer, at eleverne får en forståelse for og kendskab til træk og karakteristika ved en række centrale audiovisuelle genrer, medier og medieplatforme og den måde, de kan indgå i tværmedialt samspil på. En række medieprodukter distribueres på flere medieplatforme, som indgår i et tværmedialt samspil. Det ser vi når fx en tv/web-serie som *SKAM* (NRK 2015-17) benytter en blog, Instagram og Facebook, som en del af serie-universet eller når en række mediekoncerner (også på tværs af lande) indgår i samarbejde om afdækningen af en større sag og anvender flere platforme. Dette fx i forbindelse med den danske tv-dokumentarserie *Scandinavian Star* i 6 episoder fra 2020, produceret af Nordisk Film og Danish Documentary Production, vist i DR, NRK (Norge) og TV4 (Sverige) og med bl.a. et journalistisk samarbejde med Politiken, der stod bag både en podcast- og artikelserie med samme titel samt et livearrangement med eksklusive lydklip fra podcastserien og klip fra tv-serien. I undervisningen kan der skabes en forståelse for dette tværmediale samspil ved at inddrage og undersøge konkrete eksempler. Det kan evt. være en audiovisuel markedsføring af en handelsvare, hvor produktet præsenteres, fx i forskellige genrer, på flere medier/medieplatforme og hvor de forskellige præsentationer af produktet spiller sammen.

Det kan også være i forbindelse med lanceringen af en film eller serie, hvor man når en større modtagergruppe ved at placere plakater, trailere, gifs, reklamer og spots i flere forskellige medier og på diverse platforme på én gang → se tekstboksen ”Mediefaglige Nøglebegreber – en pixiversion” ovenfor.

Mediefags kernestof er film-, tv- og mediehistoriske hovedlinjer.

Dette involverer hovedtræk i såvel filmens og tv-mediets som nyere mediers historie – nationalt og internationalt – som gør eleven i stand til at placere film-, tv- og nyere medieproduktioner i større kultur-, samfunds- og teknologihistoriske kontekster. De film- og tv-historiske hovedlinjer vedrører centrale film- og tv-historiske perioder og tekniske nybrud fra filmens og tv-mediets fremkomst og frem til i dag, internationalt og nationalt, og de nyere mediers historie vedrører fremkomsten og udviklingen af digitale medier og disses betydning for nutidens globale medielandskab, fx mht. de grundlæggende samfundsmæssige forandringer som Web 2.0 har medført.

Mediefags kernestof er produktionsforhold i film, tv og nyere medier – nationalt og internationalt.

Dette betyder, at produktionsforhold for både spillefilm og dokumentarer, tv og nyere medier, anskues fra flere vinkler: En økonomisk vinkel, som vedrører produktion under statslige støtteordninger og på kommercielle betingelser; en organisatorisk som vedrører medieproduktion under forskellige organisatoriske og institutionelle former fx mediekonglomerater, nationale medieinstitutioner, film- og produktionsselskaber; en produktionsorienteret, som vedrører forskellige måder at producere levende billeder på, fx ENG, SNG, EFP og studieoptagelser, samt centrale roller i forbindelse med filmproduktion; og en distributionsorienteret som fx involverer digitaliseringens betydning for udviklingen af nye medieformater og -genrer samt for tværmedial produktion på forskellige medieplatforme.

Mediefags kernestof er medie- og kommunikationsteori.

Dette kernestofområde indebærer medieteorier om, hvilken rolle medier spiller i vores samfund og kultur samt i det moderne menneskes liv, både i den private og den offentlige sfære. Fx teorier om hvordan vi bliver påvirket af massemedierne (som bl.a. kanyleteori, to-trinshypotesen, referencemodellen og filterboble-teorien) eller hvordan de digitale og globale medier har ændret individets adfærd og forhold til medierne.

Mediefags kernestof er tværmedial markedsføring og mediestrategi.

Dette område implicerer viden om tværmedialitet som fænomen, og de muligheder det giver i forhold til markedsføring og branding af sager, begivenheder og produkter såvel udenfor som indenfor film-, tv- og mediebranchen. Herunder om, hvordan markedsføring kan tilrettelægges tværmedialt med brug af flere medier og på flere medieplatforme, og hvordan bl.a. paratekster kan understøtte markedsføring. Kendskab til både forskellige medieformaters og medieplatformes affordances er derfor centralt i forbindelse med dette kernestofområde. Hertil kommer viden om, hvordan man strategisk kan tilrettelægge sin lancering og mediedistribution for at opnå den størst mulige effekt på modtageren. Det gælder både i forbindelse med fagets teoretisk-analytisk arbejde, men er også helt centralt i elevernes eget arbejde med at udvikle, producere og distribuere medieproduktioner og -kampaner.

Mediefags kernestof er forskellige perspektiver på film, tv og nyere medier.

Dette indebærer, at eleven kan relatere nogle af de film, tv- og nyere medieproduktioner, der har været arbejdet med i undervisningen, til en større sammenhæng og kontekst. Det kan fx være en genremæssig, tematisk, teoretisk, kultur- og/eller teknologihistorisk sammenhæng.

Mediefags kernestof er produktionstilrettelæggelse, herunder arbejde med mediefaglige værktøjer og udarbejdelse af manuskript, målgruppeanalyse og mediestrategi

Den praktiske del af faget gør eleverne i stand til selvstændigt at kunne tilrettelægge, strategisk planlægge og gennemføre en audiovisuel medieproduktion i grupper samt i samarbejde med ekstern partner. I det praktiske arbejde udvikler eleverne en ide til en færdig produktion ved at bruge de filmiske og dramaturgiske principper fra det teoretisk-analytiske arbejde og ved at anvende deres viden om kommunikationssituation, målgrupper og mediestrategi. Det er centralt, at eleverne kan arbejde med procesorienterede delprodukter, der kan understøtte arbejdet med medieproduktionen, herunder med manuskriptskrivning og plan for den tilhørende mediestrategi. Andre delprodukter kan fx være synopsis, pitch, storyboard, moodboard og/eller floorplan, lys-floorplan, oversigtsmodeller over kampanjer mm.

Mediefags kernestof er optageprincipper og optageteknik.

Dette indebærer, at eleven sikkert og nuanceret bliver i stand til at betjene det optageudstyr, der er til rådighed, herunder producere en billed- og lydside, der kommunikerer det ønskede budskab klart og præcist til den valgte målgruppe. Det forventes således, at eleverne kan optage med forståelse for udstyrets muligheder og begrænsninger. Det gælder fx kameraets tekniske specifikationer (som lysindtag, mulighed for manuel fokus og evt. anvendelighed af forskellige kamera-indstillinger og linser). Desuden forventes det, at eleven kan tilpasse brugen af kameraet til produktionens genre og distributionsform, således at en given produktion anvender de indstillinger og virkemidler, der mest effektivt hjælper med at kommunikere indhold og budskab i den sammenhæng produktionen indgår i. Det kunne fx være via brug af mange nærbilleder i en produktion, som primært skal ses på smartphones, hvor supertotale beskæringer kan være problematiske pga. skærmstørrelsen.

Mediefags kernestof er redigeringsprincipper og redigeringssteknik.

Dette indebærer, at eleven lærer at beherske de væsentligste funktioner i det redigeringsudstyr, der er til rådighed og med forståelse for udstyrets muligheder og begrænsninger. I redigeringsforløbet arbejder eleven med omhu og nuance med forskellige klipeteknikker (fx kontinuitetsklipping, montageklipping, revolverklipping, subliminal klipping), colorgrading (fx farvemætning, effekter og filtre) og redigering af lyd (fx dialog, Foley-optagelser, lydeffekter, underlægningsmusik, sound design).

Mediefags kernestof er medieetik, basal ophavsret og digital kildekritik.

Eleverne lærer om basale medieetiske og ophavsretsmæssige aspekter, bl.a. i forbindelse med delingen af audiovisuelt materiale. Det er også vigtigt, at eleven kan forholde sig til etiske problemstillinger og kender til grundlæggende copyright-bestemmelser i forbindelse med analyse, produktion og distribution af audiovisuelle produktioner.

Digital kildekritik giver eleverne kompetencer til at forholde sig kritisk, når de anvender digitale medier. Eleverne lærer at være opmærksomme på forhold, der kan have indflydelse på en digital kildes værdi (fx afsenderforhold, etik og ophavsret, den kontekst kilden indgår i, en hjemmesides politiske tilhørsforhold), for på den baggrund at vurdere den digitale kildes brugbarhed. Dette kunne fx være i forbindelse med et teoretisk forløb om dokumentarisme, en genre eller en instruktør eller som optakt til en online-søgning efter analyser af en bestemt film. Her kunne man diskutere en eller flere kilders lødighed mht. at fremskaffe kvalificeret faglig viden.

Opmærksomhed på digital kildekritik udvikler elevernes evne til at forstå, analysere, perspektivere og kritisk vurdere det digitale komplekse indflydelse på vores liv. Samtidig udvikler digital kildekritik elevernes evne til, selvstændigt og nuanceret, at arbejde med og udtrykke sig effektivt gennem brug og inddragelse af digitale hjælpemidler, således at de bliver aktive og reflekterende deltagere i det digitale samfund.

Mediefags kernestof er kommunikationssituation og målgrupper.

Eleverne må medtænke kommunikationssituation og målgruppe/segment samt distributionskanal, når de laver deres egne medieproduktioner og det afsluttende eksamensprojekt. Fx gennem analyse og refleksion over, hvordan indholds-, form- og genremæssige træk i deres produktion kan målrettes den ønskede målgruppe/segment.

Mediefags kernestof er distributionskanaler og delingsværktøjer.

Eleverne skal kunne anvende egnede distributionskanaler og delingsværktøjer. De forskellige distributionskanaler og delingsværktøjer har hver deres muligheder og begrænsninger, bl.a. i forhold til målgrupper. Eleverne er derfor nødt til at være bevidste om, hvordan en given medieproduktion deles, så den, på bedst mulig vis, når de mål og målgrupper, der er sat for produktionen. Se evt. tekstboksen ”Mediefaglige nøglebegreber – en pixiversion” ovenfor.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof i mediefag A skal perspektivere og uddybe kernestoffet og i det hele taget udvide den faglige horisont, så eleverne kan leve op til de faglige mål. Historiske, kulturelle, samfundsmæssige, lokale og globale perspektiver på film, tv og nyere medier skal inddrages i undervisningen. I det supplerende stof skal indgå en præsentation af uddannelses- og karrieremuligheder inden for medieområdet. Der skal indgå materiale på engelsk samt, når det er muligt, på andre fremmedsprog.

Supplerende stof defineres som stof, der inddrager nye facetter i fagets genstandsområde. Stof, der kan perspektivere og uddybe kernestoffet og udvide den faglige horisont, for eksempel i form af historiske, kulturelle, samfundsmæssige, lokale og globale perspektiver. Supplerende stof er altså ikke sekundært stof, men en nødvendig uddybning af kernestoffet. Supplerende stof vil derfor have direkte tilknytning til de forløb, som indgår i den almindelige undervisning, og de forløb, der tilrettelægges i samspil med andre fag.

Supplerende stof kan indgå både i forbindelse med den teoretisk-analytiske dimension af faget og med den praktisk-produktionsmæssige.

Netop det forhold, at der er tale om en lokal studieretning med mediefag A, som involverer samarbejdspartnere fra nærområdet, betyder, at de lokale muligheder og perspektiver er med til at rammesætte den enkelte skoles studieretning. De lokale perspektiver på film, tv og nyere medier kan indgå både teoretisk-analytisk og praktisk-produktionsorienteret alt efter hvilke lokale aktører og medieinstitutioner, der samarbejdes med. Den lokale tilknytning understreges bl.a. af, at en af de medieproduktioner, holdet skal producere, er en lokal, tværmedial mediekampagne i samarbejde med en ekstern aktør.

I undervisningen indgår en præsentation af uddannelses- og karrieremuligheder inden for medieområdet.

Besøg på uddannelser, virksomheder og/eller institutioner, der arbejder med film-, tv- og medieproduktion, indgår på A-niveau som en del af fagets aktivitetsformer.

Det er muligt at tilrettelægge praktikperioder i en medieinstitution eller medievirksomhed. I så fald kan en sådan praktikperiode erstatte en medieproduktion. Jf. også 3.2 Arbejdsformer.

Medieområdets globale karakter gør det i nogle tilfælde vanskeligt at finde dansksproget materiale. I undervisningen indgår materiale på engelsk eller andre fremmedsprog.

2.4. Omfang

Det faglige stof i mediefag udgøres af et primært materiale bestående af en række værker samt dele af værker i levende billeder, hvortil kommer et forventet omfang sekundært materiale på 250-300 sider.

Det primære materiale i mediefag er helt overvejende levende billeder, både i form af citater, større dele af værker samt hele værker, som dækker både film, tv og nyere medier samt fakta, fiktion og blandingsgenrer.

Det sekundære materiale er fx lærebogstekster, anmeldelser, artikler, videoessays og teori, der omhandler, forklarer og analyserer mediestof og levende billeder.

Omfanget af fagligt stof anføres i beskrivelsen af den gennemførte undervisning (undervisningsbeskrivelsen), der færdigredigeres ved afslutningen af undervisningen i det enkelte fag. Omfanget angives normalt med en sådan detaljeringsgrad, så det af undervisningsbeskrivelsen fremgår, hvorledes det faglige stof har været vægtet i undervisningsforløbet. Dette kan fx ske ved at angive et skønsmæssigt sidetal eller en procentvis fordeling af stoffet.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Det er et afgørende didaktisk princip i mediefag at integrere den teoretisk-analytiske undervisning i den praktisk-produktionsmæssige og omvendt. Der lægges vægt på, at fagets discipliner opleves som en helhed: I forbindelse med den teoretisk-analytiske undervisning indarbejdes fagets terminologi og øvrige begrebsapparat, der tages i anvendelse i produktionsprocessen. I

forbindelse med produktionsprocessen gøres en række praktiske erfaringer, som kan overføres til analysearbejdet. Undervisningen fordeles ligeligt mellem fagets teoretisk-analytiske del og praktisk-produktionsmæssige del.

Det er vigtigt, at undervisningen i mediefag fra starten og løbende er organiseret, så eleverne oplever et tæt samspil mellem fagets teoretisk-analytiske og praktisk-produktionsmæssige side. Introduktionen til og arbejdet med fagets centrale begreber bør derfor organiseres som en vekselvirkning mellem teori om samt analyse af udvalgte produktioner eller citater og forskelligartede praktiske øvelser, så eleverne både lærer terminologien og oplever, hvorledes de enkelte filmiske og dramaturgiske virkemidler udføres i praksis. I det praktiske arbejde kan elevernes aktive brug af deres teoretiske viden støttes gennem lærerens kreative rammesætninger i form af fx benspænd knyttet til genre, æstetik, målgruppe og/eller platform. Dette kan ske i alle faser af produktionsprocessen, hvorved eleverne inviteres til at reflektere, eksperimentere, diskutere og træffe gode mediefagligt begrundede valg. Elevernes faglige udvikling ligger altså helt overordnet i, at de oplever nødvendigheden og brugbarheden af såvel teoretisk viden som praktisk erfaring. Af samme grund bør læreren sikre, at de to sider vægtes ”ligeligt”.

På mediefag A bruges skriftligheden i såvel arbejdet med teori og analyse som det praktisk-produktionsmæssige arbejde. Eleverne lærer at formidle deres analyser og teoretiske viden på skrift fx i forberedelsen til den skriftlige eksamen i mediefag, og de bruger skrift til udformning af manuskripter, kampagneplaner mm. → Læs mere om skriftlighed og skrivegenrer under 2.1 Faglige mål, skriftlighed.

3.2. Arbejdsformer

For at udvikle kritisk-analytiske, kreative, kommunikative og sociale kompetencer hos eleverne anvendes forskellige undervisningsformer fra projektarbejde til klasseundervisning.

I det teoretisk-analytiske arbejde kan der i starten arbejdes med variation mellem klasseundervisning, korte gruppearbejder, tests, arbejdsstationer, spilbetonede digitale quizzer og eventuelt små individuelle fremlæggelser med overskuelige fokuspunkter, fx et bestemt æstetisk virkemiddel eller et dramaturgisk greb. Efterhånden som eleverne behersker flere analyseredskaber kan en større del af det teoretisk-analytiske arbejde foregå som gruppe- eller projektarbejde evt. af lidt længere varighed. Her kan eleverne samarbejde om at analysere udvalgte værker eller citater og efterfølgende formidle deres analyser og mediefaglige viden til andre grupper/resten af holdet gennem fremlæggelser eller små produktioner. Det kan fx ske ved hjælp af digitale præsentationsværktøjer. Herved sikres, at eleverne får øvelse i at formulere sig med mediefaglig præcision → se tekstboksen ”Eksempler på digitale præsentationsprodukter og -værktøjer” nedenfor.

Det teoretisk-analytiske arbejde baseres på film-, tv- og andre medieproduktioner. Tidligt i undervisningen introduceres næranalysen for at gøre eleverne fortrolige med fagets terminologi og grundlæggende metode.

Det er væsentligt, at eleverne tidligt møder den systematiske mediefaglige næranalyse som metodisk tilgang. Det kan foregå fælles på holdet, hvor eleverne fx får ansvar for at undersøge og fremlægge forskellige aspekter af et citat. I starten bør citaternes varighed være be-

grænset, så eleverne oplever, at der er tid til fordybelse. Næranalysen kan også trænes gennem små skriftlige opgaver eller udarbejdelse af videoessays individuelt, i par eller trioer. Eleverne kan med fordel deltage i evalueringen af hinandens opgaver, hvis læreren hjælper med at stilladsere, så tilbagemeldingen bliver fagligt målrettet og konstruktiv. En sådan øvelse kan fx afrundes med, at man i fællesskab drøfter en af de mest vellykkede opgavebesvarelser. Uanset didaktisk tilgang er næranalysen en kernedisciplin i mediefag. Den tvinger eleverne til fordybelse og giver dem et nyt og andet blik på levende billeder, som forener oplevelse og indlevelse med mediebevidsthed og kritisk distance. Oplevelsen af at beherske dette dobbelte blik kan med fordel drøftes med eleverne, da mange pludselig oplever det i deres dagligdags mediebrug. På den måde kan der bygges bro mellem det, der foregår i og uden for mediefagsundervisningen.

EKSEMPLER PÅ DIGITALE PRÆSENTATIONSPRODUKTER OG -VÆRKTØJER

- Præsentationsredskaber på elevernes computere - fx PowerPoint og KeyNote
- Online-præsentationsværktøjer - fx Prezi og GoogleSlides
- Moodboards - fx Padlet og Pinterest
- Screencasts/videoessays – fx Screencast-O-Matic, Screencastify og Flipgrid
- Podcasts - fx Audacity og Reaper

Når eleverne arbejder med sådanne værktøjer, kan der med fordel stilles krav om, at det æstetiske udtryk flugter med indholdet, så en præsentation af fx ekspressionisme visuelt adskiller sig fra en om blockbusterfilm. Elevernes bevidsthed om audiovisuelle, æstetiske valg bør stimuleres i alle hjørner af mediefagsundervisningen.

De erfaringer, eleverne får i sådanne formidlingsopgaver, har også stor overførselsværdi i forhold til arbejdet i andre fag. Dette kan ekspliciteres, så eleverne får øje på de mediefaglige redskabers kommunikative anvendelsesværdi også uden for mediefagsundervisningen.

Den teoretisk-analytiske undervisning organiseres som forløb.

På A-niveau gennemføres udover introduktionsforløbet 5-6 forløb. Man kan med fordel planlægge forløbene på tværs af læreplanens kategorier ”film, tv og nyere medier”. Herved får eleverne konkret viden om mediers, medieplatformes og forskellige konteksters betydning. Også forløb, der kombinerer fakta og fiktion, er anbefalelsesværdige. → Se tekstboksen ”Eksempler på forskellige typer af tværgående forløb” på næste side.

EKSEMPLER PÅ FORSKELLIGE TYPER AF TVÆRGÅENDE FORLØB

Temaforløb fx om ungdom, der kombinerer fiktionsfilm (fx *Call Me By Your Name*, 2018, eller *Boyhood*, 2014), dokumentar (fx *Limbo – når sabbatår er fucked*, 2019, *Fars pige*, 2020, eller DR3s *Prinsesserne fra blokken*, 2016), traditionel tv-seriefiktion (fx *Veronica Mars*, 2004-2007) og netbaseret seriefiktion (fx *CENTRUM*, 2020, *Sex Education*, 2019, *Euphoria*, 2019 eller *SKAM*, 2015-17) giver mulighed for at undersøge ligheder og forskelle i orkestre-ring, miljøer, dramaturgi og æstetik på tværs af genrer/formater, medieplatforme og nationale kontekster. Dertil kunne suppleres med undersøgelse af fankultur og tværmedialitet.

Auteurforløb fx om David Fincher, der kombinerer fiktionsfilm (fx *Fight Club*, 1999), streaming-serie (*House of Cards*, 2013-2018, eller *Mindhunter* 2017-), musikvideo (fx Madonnas *Express Yourself*, 1990), traditionel reklamefilm (fx *Coca Cola – Blade roller*, 1993) og virale reklamespots (fx for 'Gap', 2014). Et sådant forløb giver mulighed for at undersøge auteur-træk, filmhistorisk intertekstualitet og genrer på tværs af forskellige medie- og kunstformer, platforme og målgruppeforhold.

Tværmedialitetsforløb fx med udgangspunkt i serien *The Walking Dead* (1. episode, AMC 2010). Webisodes (*Torn Apart*, 2011), computerspilsversionen (Telltale Games, 2012) og tegneserie-forlægget giver mulighed for at undersøge, hvordan et fiktivt univers udfolder sig i forskellige kontekster. Også de genremæssige aspekter (horror, zombie og dystopi) er relevant mediefagligt kernestof, ligesom seriens hjemmeside (med blogs, debat mm.) samt seriens prequel *Fear The Walking Dead* (2015-) kunne inddrages i en behandling af kommercielle strategier og målgruppeforhold.

Netflix eller Youtube-forløb med fokus på disse platformes succes som brands og som platforme, der indeholder mange forskellige former for audiovisuelle fortællinger, herunder fiktion, serier, dokumentar, stand up, spil-videoer osv. Forløbet kan med fordel danne udgangspunkt for en undersøgelse af den mediehistoriske udvikling fra flow-tv til streaming, og til at diskutere forskellige aspekter af nutidens mediebillede, herunder individets vilkår i en digitaliseret verden.

Dokumentarforløb fx med fokus på true crime, der kombinerer dokumentarfilm (fx *The Thin Blue Line*, 1988), dokumentarserier (fx *Tilståelsen*, 2020, *Scandinavian Star*, 2020, *The Jinx*, 2015 og/eller *Making a Murderer*, 2015) og interaktiv dokumentar (*The Deeper They Bury Me: A Call from Herman Wallace*, 2013). Podcasts, fiktionsfilm og –serier kunne også inddrages – og gøre forløbet endnu bredere.

Der er således mange muligheder for at tænke på tværs af såvel fakta og fiktion som film, tv og nyere medier. Disse muliggør – og kræver – meget bevidste valg om kontekstualisering for at fungere som sammenhængende forløb.

Eleverne inddrages i valg af forløbsemner og/eller værker.

Eleverne inviteres til at bidrage med ideer til den teoretiske-analytiske undervisning under hensyntagen til, hvad der er muligt i forhold til de faglige mål, eksamen, egnede litteratur mm.

Det praktiske arbejde udføres som gruppe- og projektarbejde. Der indledes med enkle, korte øvelser, og gradvist arbejdes der med længere og mere komplekse øvelser og produktioner, hvor kravene til elevernes ansvar, selvstændighed og samarbejdskompetencer øges.

Det praktisk-produktionsmæssige arbejde organiseres som projektorienteret gruppearbejde. Det kan i starten være små og bundne opgaver med framegrabs, hvor der fx trænes kompositionsprincipper og beskæringer. Eleverne kan også filme færdige storyboards, lave copycat- eller klip-i-kamera-øvelser og i denne proces lære om grundlæggende optage- og redigeringsrutiner. Især i starten kan elevernes egne mobilkameraer og/eller tablets med fordel bringes i anvendelse, men skolens mere avancerede optage- og redigeringsudstyr bør også introduceres.

Eleverne kan gradvist præsenteres for længere og mere komplekse opgaver fx med udgangspunkt i et tema eller en genre, der stiller højere krav til brugen af filmiske og dramaturgiske virkemidler samt selvstændighed og kreativitet. Bl.a. kan eleverne lave en pilotproduktion, hvor de afprøver både præproduktion, produktion og postproduktion i et mindre format. Læreprocessen kulminerer i elevernes eksamensprojekter, hvor de selv tilrettelægger og gennemfører et helt projekt fra start til slut – dog under lærerens faglige vejledning.

Det er væsentligt, at eleverne oplever nødvendigheden af at tage gradvist mere ansvar, og at de lærer at samarbejde som produktionsteams. For at fremme den proces kan eleverne præsenteres for de forskellige funktioner/roller, der er i et produktionsteam (instruktør, fotograf, tonemester, producer, scenograf mm.), fx gennem gratis online-filmskoler. Der kan med fordel arbejdes systematisk med funktionsopdeling, dog sådan at eleverne i løbet af året afprøver flere roller. Læreren bør holde øje med, om samarbejdet i produktionsgrupperne fungerer hensigtsmæssigt og hjælpe eleverne med at rette op, hvis de har problemer. Hvis de enkelte grupper har en fælles digital mappe eller et forum på et socialt medie eller intranet, hvor de systematisk indrapporterer deres arbejde, uploader delprodukter mm., kan lærerens ind- og overblik lettes. Mindre, individuelle øvelser er ligeledes en måde, hvorpå man kan sikre, at alle elever kommer til at prøve kræfter med alle dele af produktionsprocessen.

Små som store produktioner evalueres på holdet, og elevernes erfaringer med både præproduktion, produktion og postproduktion kan samles og gemmes i individuelle eller fælles digitale porteføljer.

I produktionstilrettelæggelsen arbejdes der med forskellige mediefaglige planlægningsværktøjer og delprodukter, herunder manuskriptskrivning, målgruppeanalyse og mediestrategi.

Elevernes planlægning af de praktiske produktioner støttes via research, brugen af produktionsplaner og forskellige delprodukter. Der kan fx arbejdes med mundtlig pitch, pitchboard, skriftlig synopsis, moodboard, storyboard (evt. baseret på fotos) og/eller floorplan. Skabeloner til disse kan findes online. Det overordnede formål er at sikre såvel omhu i planlægningen som elevernes aktive anvendelse af mediefaglig viden. Eleverne kan integrere delprodukter eller uddrag heraf i deres indledende oplæg til den afsluttende gruppeeksamen.

Det er et eksplicit krav, at der arbejdes med manuskriptskrivning. Også her kan der gøres brug af skabeloner eller programmer online, der hurtigt hjælper eleverne med at fange genres koder og regler. Arbejde med professionelle manuskripter kan også integreres i den teoretisk-analytiske del af undervisningen, så man fx først læser en scene i manuskriptet og dernæst ser og analyserer den realiserede scene. Mange manuskripter til særligt filmklassikere og auteurfilm er tilgængelige online eller i bogform.

I arbejdet med målgruppeanalyse og mediestrategi kan eleverne introduceres for forskellige analyseværktøjer fx Minerva-modellen, Persona-metoden og/eller Conzoom med henblik på at fastlægge en mediestrategi for en produktion: hvem skal den målrettes mod, hvad er vigtigt for målgruppen, hvilket indhold vil være mest rigtigt at lægge vægt på, og hvilken filmisk æstetik vil være mest effektiv at anvende, hvor og hvornår skal lanceringen foregå? Arbejdet med målgruppe og mediestrategi kan med fordel organiseres i en vekselvirkning mellem paradigmatiske, teoretiske eksempler, fx reklamekampagner for Kims Chips, Suzuki-biler og/eller Carlsberg øl, og elevernes egen udvikling af en kampagne for en lokal samarbejdspartner.

Mindst én medieproduktion skal have fokus på formidling af mediefaglig viden, mindst én medieproduktion skal tilrettelægges med et klart anvendelsesperspektiv, hvor der løses en konkret formidlingsmæssig opgave i samarbejde med en lokal ekstern partner, og herunder mindst én i samspil med et andet fag i studieretningen.

Praktisk arbejde med formidling af mediefaglig viden kan antage flere skikkelser, men alle indebærer en eller anden form for redigering samt bevidst arbejde med såvel billed- som lydside. Det kan være videoessays om et værk, en instruktør, en genre eller en specifik scene, fx som opsamling på en analyse af et værk eller afrunding af et længere forløb. Der findes paradigmatiske eksempler på fx det danske site www.16-9.dk og den engelsksprogede Vimeo-kanal *Every Frame a Painting* (<https://vimeo.com/channels/everyframeapainting>). Der kan også produceres 'film de filmiske virkemidler'-øvelser, hvor eleverne illustrerer og formidler fagets grundlæggende terminologi til en bestemt målgruppe fx et nystartet hold på C-niveau. Man kan også bede eleverne om at formidle nuancerne i ét filmisk virkemiddel som fx kamerabevægelser, underlægningsmusik eller lyssætning, fx i arbejdet med det særligt studerede emne. Egne lyd- og/eller billedoptagelser kan med fordel indgå. I forbindelse med mediefagligt formidlende produktioner kan der arbejdes med målgrupper og diskuteres egnede medieplatforme og distributionskanaler samt disses betydning for produktionens stil, indhold og varighed.

Producerer eleverne film med anvendelsesperspektiv, bør research (såsom viden om sagen og målgruppen) og kommunikation med den modtagende part om ønsker til produktet indgå som en naturlig del af præproduktionen. Det er ligeledes vigtigt at afklare, om der er ting, som aftageren *ikke* ønsker, så eleverne ikke oplever, at deres produkt efterfølgende diskvalificeres, fordi de har anvendt bestemte udtryk, genstande, locations, vinkler på sagen mm. Aftagerens feedback på produktet er både nyttig og motiverende for elevernes læringsproces, og det er derfor en god ide, hvis der tages højde for dét i den aftale, der laves. Det er ligeledes en styrke, hvis eleverne allerede fra starten ved, at deres produktion har mulighed for at blive en del af den aftagende parts kommunikation online eller i det offentlige rum. → Se tekstboksen "Eksempler på medieproduktioner" ovenfor.

Det er muligt at flere af de ovenstående krav til typer af produktioner tænkes sammen i et enkelt forløb, således at fremstillingen af en enkelt medieproduktion møder flere bindinger

på én gang. Det kunne fx være en mediefagligt formidlende produktion om nyhedsformidling, der også kunne dække kravet om tværfagligt samarbejde i en studieretning med eksempelvis samfundsfag.

Mindst en af ovenstående produktioner skal laves i samarbejde med et andet fag i studieretningen. → Læs mere under 3.4 Samspil med andre fag.

En praktikperiode i en medieinstitution eller medievirksomhed kan erstatte en medieproduktion.

Hvis eleven har mulighed for at komme i praktik hos en medieinstitution eller medievirksomhed, kan praktikken erstatte en af fagets produktioner. Fx kunne praktik hos et produktionsselskab, hvor den enkelte elev har deltaget i udfærdigelsen af en audiovisuel produktion, sikre at eleven således har opnået den viden og de færdigheder som en af ovenstående produktioner ellers ville have trænet. Et ophold hos en nyhedsredaktion kunne sikre, at kravet om det tværfaglige samarbejde bliver mødt vha. et samarbejde om nyhedsformidling med fx samfundsfag. Læreren vurderer, hvorvidt elevens praktikophold har dækket fagets produktionsmæssige krav i et omfang, der kan erstatte en mediefagsproduktion.

Besøg på uddannelser, virksomheder og/eller institutioner, der arbejder med film-, tv- og medieproduktion skal indgå som en del af fagets aktivitetsformer.

Nogle af mulighederne er besøg på mellem- og længerevarende uddannelser, der er målrettet arbejdet med og analyse af levende billeder, såsom medieskoler, mediehøjskoler og universiteter. Eleverne kan også have udbytte af at besøge produktionsselskaber, nationale eller regionale tv-stationer og filmstudier på studieture i Danmark eller, hvis det lader sig gøre, i udlandet. Professionelle film- og mediefolk eller film-/medie-studerende kan også inviteres til at besøge skolen og på den måde medvirke til brobygning mellem undervisningslokalet og virkeligheden.

Skriftlighed

Eleverne skal individuelt og i grupper arbejde med skriftlighed, som omfatter både fagets teoretisk-analytiske og praktiske del. Den skriftlige dimension i mediefag er væsentlig for opnåelsen af de faglige mål og skal træne samt evaluere elevernes:

–næranalytiske færdigheder, herunder den mediefaglige terminologi.

Til den skriftlige eksamen i mediefag A samt i studieretningsopgaver og -projekter indtager næranalysen en prominent plads. Det er derfor centralt, at eleverne trænes i dette samt oplever, hvordan den mediefaglige terminologi skærper deres medieforståelse, præcision og formidlingsevne. I starten kan eleverne fx skrive om citater, der allerede er analyseret i fællesskab eller i grupper i timerne, så de kan fokusere på selve den skriftlige formidling af analysen. Såvel længden og sværhedsgraden af citater som krav til individuel mestring kan gradvist optrappes.

Det er en god ide at vise eleverne autentiske eksemplariske elev eksempeler fra tidligere opgaver. Det kan både være fortrinlige og mindre vellykkede besvarelser. Sidstnævnte kan de fx få til opgave at forbedre. Eleverne har også gavn af – og gerne sammen med læreren - at dekonstruere og diskutere en eller flere af holdets bedste besvarelser, evt. i anonymiseret

form, i forbindelse med peerfeedback eller tilbagelevering fra læreren. Også genafleveringer på baggrund af lærerens feedback kan være lærerige.

Eleverne har brug for at arbejde med opgaver af eksamenstypen, så de bliver fortrolige med krav og forventninger til disse samt erfarer, hvordan næranalysen indgår som integreret del af en større helhed. Eleverne bør endvidere vejledes i henvisningspraksis, brug af framegrabs mm. Der er råd og vink til arbejdet med opgaver af eksamenstypen i *Lærerens Hæfte*, der kan findes på materialeplatformen og på emu.dk - <https://emu.dk/stx/mediefag/prover-og-eksamen/laererens-haefte>.

– *evne til mediefaglig formidling.*

Træningen af elevernes evne til mediefaglig formidling kan fx have form af anmeldelser af medietekster eller en klasse-blog i forbindelse med et teoretisk-analytisk forløb. Mediefaglig formidling på skrift kan også trænes ved, at eleverne arbejder med manuskripter til videoessays med næranalysen, undersøgelser af genrer, formater, instruktører, teknisk-æstetiske greb eller historiske perioder/fænomener. I den forbindelse er det oplagt at se og drøfte de meget forskellige typer af videoessays, der er populære på fx YouTube og Vimeo. Disse varierer meget i struktur og sprog fx i brug af tekstskilte, voice over og mediefaglig terminologi. Skriftlig mediefaglig formidling kan også være manuskripter til fx 'Honest Trailers', audiovisuelle tutorials eller podcasts, som eleverne kan arbejde med i grupper eller individuelt.

– *evne til præsentation og udvikling af tværmedial markedsføring og mediestrategi.*

I arbejdet med tværmedial markedsføring og mediestrategi kan eleverne i grupper arbejde med rapporter eller 'bibler', der beskriver det tværmediale projekts 'hvad' (budskab/formål, medietekster, storyworld og karakterer), dets 'hvordan' (kampagnens handlingsplan og platform(e), inkl. modeller, flowcharts mm.) og dets 'hvornår' (timing i lanceringen og distributionen af medieproduktionerne). Der findes bl.a. inspiration til sådanne tværmediale bibler på nettet (se fx "[How to Write A Transmedia Production Bible](#)").

Udvalgte dele af gruppens rapport eller bibel kan præsenteres for klassen eller en eventuel ekstern aktør og samarbejdspartner via et it-understøttet oplæg (fx powerpoint, Prezi, Padlet eller Screencast). Her er det vigtigt, at eleverne – ligesom til en pitch – er opmærksomme på, hvor meget tid de har til rådighed. De bør også træne præsentationen, så den leveres med engagement og overblik. → Læs mere om arbejdsproces og samarbejdet med eksterne parter under pkt. 2.1 Faglige mål, praksis: "Eleverne skal kunne designe en lokal, tværmedial mediekampagne i samarbejde med en ekstern aktør".

– *refleksion over egen praksis, proces såvel som produkt.*

Skriftlig refleksion kan fx trænes i produktionsrapporter, hvor eleverne gruppevis evaluerer og genovervejer deres medieproduktions kommunikative, dramaturgiske, æstetiske og distributionsmæssige valg. Hvad er lykkedes – og hvorfor? Hvad kunne være gjort anderledes? De kan inkludere overvejelser fra en (lille) publikumsscreening: Hvordan reagerede modtagerne/målgruppen, hvad reagerede de på, hvorfor og hvilke ændringer kunne det give anledning til?

Refleksion kan også være mindre individuelle opgaver fx ved et skoleårs begyndelse, hvor eleven reflekterer over, hvad han/hun har lært af det foregående skoleårs praktiske produktioner i fht. præproduktion, produktion, postproduktion og distribution – og evt. med

udgangspunkt heri udarbejder fremadrettede 'notes to self'. Også produktionsgrupper eller hele holdets refleksioner fx i et fælles digitalt dokument kan skriftligt støtte kontinuiteten i den praksisrettede faglighed.

Det skriftlige arbejde omfatter manuskriptskrivning og opgaver med fokus på analyse, formidling og refleksion samt kampagneudvikling og mediestrategi.

→ Læs mere om manuskriptskrivning under pkt. 3.2 Arbejdsformer: "I produktionstilrettelæggelsen arbejdes der med mediefaglige planlægningsværktøjer og delprodukter, herunder manuskriptskrivning, målgruppeanalyse og mediestrategi".

Skriftlige opgaver kan selvfølgelig også udarbejdes i samarbejde med de andre fag i eller uden for studieretningen. Jo mere eleverne bruger faget skriftligt des bedre.

IDEER TIL SKRIFTLIGHED

- PRÆPRODUKTION: Replikøvelse (på klassen)

Et kærestepar har en samtale. Den ene ønsker at slå op, den anden gør ikke... I skal skrive en kort scene, hvor konflikten formidles som undertekst. Deres følelser og tanker må altså ikke fremgå direkte af replikkerne. Diskuter jeres løsning med naboen.

- PRÆPRODUKTION: Karakterportræt (serie af hurtige skrivesekvenser på klassen)

Skriv et kort ydre signalement af jeres karakter. Skriv en liste på 10 ting, som karakteren ejer. Beskriv: Hvad er det værste og det bedste, der kan ske for personen? Sammenlign jeres portrætter i gruppen.

- ANALYSE: Næranalyse (på klassen eller hjemme)

Skriv en næranalyse på 5000 anslag. Start med en kort præsentation (inkl. instruktør, årstal og genre) og en motivation for valg af film. Gå derefter om bord i næranalysen. Husk en kort afrunding.

- MEDIEFAGLIG FORMIDLING: Nørdehjørnet (på klassen eller hjemme)

Skriv et manuskript til et videoessay på 3 min/2400 anslag, der formidler dit særligt studerede område. Du må max bruge fem eksempler.

Der er yderligere ideer på emu.dk i *OPGAVEKATALOG – skriftlige opgaver i mediefag* (2012) - <https://emu.dk/hf/mediefag/medieproduktion>.

Eksamensprojektet

Afsluttende fremstilles et eksamensprojekt, der danner udgangspunkt for den mundtlige prøve. Eksamensprojektet består af tre sammenhængende medieproduktioner samt eventuelle skitser og må maksimalt have en samlet varighed på 15 minutter. Alle gruppens medlemmer skal deltage i udarbejdelsen af alle produktionerne. I tilknytning til eksamensprojektet laver hver gruppe en skriftlig præsentation på højst én side af projektets grundide, intention og proces samt eventuelle samarbejdspartnere.

Arbejdet med eksamensprojektet udføres som gruppearbejde, medmindre faglige eller pædagogiske hensyn gør sig gældende. En gruppe består af højst fem eksaminander.

Eksamensprojektets samlede varighed må maksimalt være femten minutter, og består af tre sammenhængende produktioner. Hovedproduktionen er i levende billeder, men de andre produktioner kan antage forskellige former og kan fx være sidestillede, såfremt der laves en serie, eller de kan fx udgøre paratekster til hovedproduktionen. I forbindelse med valg af produktioner, som indgår i eksamensprojektet, sikres det, at projektet samlet set kan honorere bedømmelseskriterierne for denne del af eksamen, jf. 4.3 Bedømmelseskriterier "Den mundtlige prøve". Alle gruppens medlemmer deltager i udarbejdelsen af alle produktioner.

Når eksamensprojektet er færdigproduceret udarbejder gruppen en skriftlig præsentation på højst én side a 2400 enheder (antal anslag inklusiv mellemrum), som i helt kort form præsenterer projektets grundide, intention og proces samt eventuelle samarbejdspartnere. Sammenhængen mellem eksamensprojektets tre produktioner bør fremgå af præsentationen.

Produktionsgrupperne består af højst 5 personer, men det anbefales, at der er 3-4 personer i grupperne af hensyn til de enkelte gruppemedlemmers mulighed for at få hands-on i forbindelse med det praktiske arbejde.

EKSEMPLER PÅ EKSAMENSPROJEKT I TRE DELE – SAMT EVENTUELLE SKITSER

- en kortfilm (fiktion) med tilhørende teaser/trailer samt 'behind the scenes' med fokus på at fremvise processen – alle dele målrettet specifikke medieplatforme
- en kampagne med flere spots for samme sag/produkt henvendt til forskellige målgrupper/medieplatforme
- en kampagne med en kortfilm (fiktion) og mini-dokumentar (fakta) om samme emne samt plakat og skitse til fysisk event
- en web-serie inden for fakta eller fiktion (fx hvor hvert afsnit består af 1-2 scener) med tilhørende trailer og cinemagraphs til brug på de sociale medier
- en web-serie med 'branded content' (som fx Fords webserie fra 2016) samt reaction-video
- en dokumentar (fakta) suppleret af en filmplakat, en GIF, en hjemmeside, en eller flere profilsider på et socialt medie
- en dokumentar (fakta) suppleret med en podcast (fakta) samt tilhørende soundscape og trailer

Arbejdet med flere sammenhængende produktioner stimulerer eleverne til at tænke i målgruppe, kommunikation, medieplatforme, tværmedialitet og mediestrategi. Det giver dem

desuden mulighed for at integrere de kompetencer, de allerede mestrer på fx sociale medier. Herved bliver der gensidig overførselsværdi mellem mediefagsundervisningen og elevernes hverdagsliv.

3.3. It

Udvikling af digitale kompetencer er helt centralt i mediefag både i forbindelse med fagets teoretisk-analytiske og praktiske dimension. Faget giver indsigt i brugen af digitalt produktions- og postproduktionsudstyr, men også i de muligheder, der ligger i kommunikation på forskellige platforme og på tværs af platforme.

I forbindelse med det teoretisk-analytiske arbejde kan eleverne via internettet få adgang til en lang række vidensressourcer og værktøjer. De kan introduceres for gode databaser med faktuelle oplysninger, bøger, tidsskrifter og kanaler/distributions- og streamingtjenester med spots, kortfilm eller videoessays på fx Vimeo, YouTube, Filmcentralen, 60seconds og Ekko Shortlist. Ved at integrere eksemplariske netressourcer får eleverne bedre forudsætninger for selv kildekritisk at sortere i internettets mange muligheder. Også formidlingsmæssigt trænes it-kompetencer jf. eksemplerne i tekstboksen under 3.2. Arbejdsformer.

I det praktisk-produktionsmæssige arbejde kan eleverne opbygge og bruge viden om sammenhængen mellem en given medieplatform og brugen af filmiske og dramaturgiske virkemidler. Eksempelvis skal de være opmærksomme på, hvordan den valgte målgruppe og distributionskanal influerer på produktionens struktur, æstetik og evt. lancering. Eleverne kan også anvende forskellige digitale redskaber i præproduktionen, fx online storyboard-programmer, moodboards via Padlet, lukkede grupper til intern kommunikation og deling på eksempelvis Facebook, OneNote eller Google. Det kan være en fordel, at læreren udvælger et overskueligt antal digitale værktøjer, som eleverne trænes i at bruge, så de oplever at mestre disse.

I produktionsfasen anvender eleverne digitale kameraer og i postproduktionen egnet software stillet til rådighed af skolen. Klippeprocessen kan også indebære brug af fx tutorials på nettet og rettighedsclaret lyd- og billedmateriale. Eleverne overvejer også, hvordan deres medieproduktion mest hensigtsmæssigt deles, dvs. i hvilket format, via hvilken distributionskanal/medieplatform, og hvordan de kan/kunne støtte deres produktions rækkevidde gennem en tværmedial strategi.

Faget fokuserer endvidere på medieetiske og basale ophavsretlige problemstillinger i forbindelse med brug og produktion af levende billeder samt på de ændringer af medievaner, som en digital mediekultur afføder. Digitale kompetencer vil således i mediefag sige at udvikle elevernes kritiske bevidsthed i deres omgang med den digitale kulturs muligheder og begrænsninger.

Et grundlæggende kendskab til hvor, hvornår, hvad og hvem man må filme, er en væsentlig forudsætning for det praktiske og produktionsorienterede arbejde med mediefag.

Eleverne kan drøfte medieetiske problemstillinger både i den teoretisk-analytiske del af undervisningen og den praktisk-produktionsmæssige. Det er fx oplagt at bringe op i forbindelse med undervisningen i faktagenrer. Her kan man i fællesskab studere og diskutere den

aktuelle Medieansvarslov på Pressenævnets site eller en bestemt dokumentarfilms modtagelse. Der kan også drøftes aktuelle eksempler fra nettet/offentligheden, der bryder eller balancerer på kanten af det medieetisk forsvarlige og tematiserer problemer i den digitale mediekultur. Det kan være propagandafilm, mash-ups, grænseoverskridende reklamer eller omtaler af cybermobning eller hævnporno – selvfølgelig uden at vise eksempler på sidstnævnte! Gennem dette arbejde kan eleverne oparbejde evnen til at reflektere over, hvordan digitale medier påvirker identitetsdannelsen og deltagelse i forskellige fællesskaber og opnå grundlæggende forståelse for, hvordan digitale medier påvirker vores liv.

Eleverne kan også diskutere medieetiske dilemmaer i forbindelse med egenproduktion fx i forbindelse med faktaproduktioner.

Eleverne bør desuden kende basale regler om ophavsret og hjælpes i retning af gode alternativer, fx gratis onlinedatabaser med lyde og musik. Desuden bør de kende til god praksis for kreditering.

Ophavsretslige opmærksomhedspunkter omfatter bl.a. viden om, hvilke krav der skal honoreres, for at eleverne kan distribuere deres medieproduktion på en given platform, samt hvilke rettigheder de selv har til deres egen medieproduktion, som andre ikke må krænke.

Det er vigtigt, at eleverne også i relation til it og refleksion over medievaner og mediekultur oplever samspillet mellem teori, analyse og praksis.

3.4. Samspil med andre fag

Dele af kernestof og supplerende stof vælges og behandles, så det kan bidrage til det faglige samspil mellem fagene og i studieretningen/fagpakken. I tilrettelæggelsen af undervisningen inddrages elevernes viden og kompetencer fra andre fag, som eleverne hver især har, så de bidrager til perspektivering af emnerne og belysning af fagets almindelige sider. Mediefag indgår desuden i de flerfaglige forløb, der forbereder eleverne til arbejdet med studieretningsprojektet.

Mediefag har en karakter, som gør, at faget naturligt rækker ind over flere andre fags kerneområder, og der vil derfor være mange sammenhænge, hvor mediefag kan indgå i et samspil med andre fag. Medieområdet er – navnlig når det gælder teori og analyse - væsentligt også i andre fag, fx dansk og samfundsfag, sprogfag og til dels historie. Også de naturvidenskabelige fag har grænseflader til medieområdet. Dertil kommer, at faglige såvel som tværfaglige problemstillinger i vidt omfang formidles og kommunikeres i levende billeder, hvor mediefag vil kunne bidrage i praktiske-produktionsmæssige projekter og forløb.

Det faglige samspil i den lokale studieretning understreges af kravet om, at mindst en af de praktiske produktioner i mediefag udarbejdes i samarbejde med et andet fag i studieretningen.

Mediefag er desuden med i de flerfaglige forløb, der leder frem til studieretningsprojektet.

Mediefag kan indgå i studieretningsprojektet SRP på STX. I det skriftlige produkt kan faget bidrage med en teoretisk-analytisk dimension, men desuden på en række andre måder:

I SRP, hvori kunstneriske fag eller innovative løsningsforslag indgår, kan en del af det anvendte materiale være et selvproduceret produkt, jf. læreplanen for studieretningsprojektet

4.2.3 Studieretningsprojektets skriftlige produkt. Såfremt der indgår selvproduceret materiale i studieretningsprojektet, skal materialet dokumenteres i det skriftlige produkt. Rammerne for arbejdet med hhv. selvproducerede produkter og innovative løsningsforslag er uddybet i følgende supplerende vejledningsmateriale:

- [Kunstneriske fag i studieretningsprojektet \(emu.dk\)](http://emu.dk).
- [Innovation i studieretningsprojektet \(emu.dk\)](http://emu.dk)

Når mediefag indgår i fagligt samspil, vil det ofte være med eksplicite krav til inddragelse af faglige tilgange, metoder og analysestrategier. Der er en bred vifte af muligheder til rådighed, og valget vil være afhængigt af den faglige problemstilling, der skal undersøges. Eksempler er bl.a.: Næranalyse, genreanalyse, historisk analyse, komparativ analyse, kommunikationsanalyse, auteuranalyse, målgruppeanalyse, kønskritisk analyse, institutionsanalyse, tematisk analyse og receptionsanalyse.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Elevernes viden og kundskaber i relation til arbejdet med både teori-analyse og praksis evalueres løbende. Evalueringen skal være fremadrettet og indeholde klare anvisninger på, hvordan man kan forbedre sig, således at den bidrager til, at eleven bringes til at reflektere over sin faglige udvikling.

Den løbende evaluering i både det teoretisk-analytiske og det praktiske arbejde i mediefag kan antage mange former. Som udgangspunkt for evalueringen kan eleven fx foretage næranalyse af et filmcitater for at demonstrere sin beherskelse af de filmiske virkemidler og deres effekt eller overveje forskellige perspektiveringsmuligheder, når arbejdet med film, tv eller nyere medieprodukter skal sættes i kontekst. Eleven kan have en elektronisk portefølje, som indeholder forskellige praktiske øvelser og (del-) produkter, eksempler på arbejde med præproduktionsværktøjer og/eller refleksioner over egen kunnen og indsatsområder. Der kan også bruges tests til at undersøge konkrete områder af læringen, eksempelvis dele af det mediefaglige begrebsapparat. I forbindelse med det praktiske arbejde er det oplagt, at elev og arbejdsgruppe sammen med læreren gennemgår det materiale, som eleven og arbejdsgruppen fremstiller. Man kan også bruge midtvejscreeninger af elevernes egne produktioner, som en del af den løbende evaluering. Når holdets råklippede medieproduktioner foreligger, kan eleverne vise produktionerne for hinanden og få respons, og på baggrund heraf arbejde videre hen imod det færdige produkt. Selvom der primært laves produktioner i grupper i mediefag kan mindre, individuelle øvelser og produkter også danne basis for, at den enkelte elev kan udfolde sig og vejledes individuelt på både de analytiske og de praktisk-produktionsmæssige færdigheder – og derigennem modtage klare anvisninger til, hvor de kan udvikle sig.

Endelig vil der være den interne evaluering i form af de samtaler, som finder sted mellem elev og lærer, når der er behov, fx i forbindelse med en fælles evaluering når et forløb er afsluttet.

Den løbende evaluering kan være både skriftlig og mundtlig, men uanset formen er målet, at eleven sammen med læreren får sat fokus på de områder, der styrker læringsprocessen.

Klar feedback, som giver eleven konkrete handlingsanvisninger til, hvordan han eller hun kan udvikle sig fagligt, er derfor meget vigtig.

Eleven har også brug for såvel summativ som formativ feedback på sit skriftlige arbejde. Dele af det skriftlige arbejde kan også indgå i en eventuel portefølje eller til individuelle evalueringssamtaler fx i forlængelse af skriftlige års- og/eller terminsprøver.

De praktiske produktionsforløb afsluttes med en fælles visning af produktionerne for hele holdet/klassen. Herefter foretages en evaluering af produktionerne, således at de enkelte grupper og læreren i fællesskab deltager i evalueringen.

Ved afslutningen af et praktisk produktionsforløb ser eleverne og læreren de færdige medieproduktioner sammen. I forlængelse af denne visning evalueres produktionerne i fællesskab. Eleverne kan bidrage til evalueringen med mindre oplæg og/eller refleksioner over produktionsprocessen og erfaringer til brug i kommende produktioner.

Når eleverne indgår i samarbejde med lokale, eksterne aktører, inddrages disse i feedback på proces og produkt.

Eksterne aktører inddrages naturligt i flere forskellige dele af produktionsprocessen. En indledende forventningsafstemning, ideudvikling og snak om produkt kan fungere som feedforward. Den eksterne aktør kan ligeledes inddrages løbende, som konsulenter, gennem resten af præproduktionen, og som sparringspartner under selve optagelserne og i forbindelse med indledende rough cuts. Det vil ligeledes være en selvfølge at inddrage den eksterne aktør i den afsluttende evaluering af det endelige produkt.

I forbindelse med eksamensprojektet faciliterer læreren den fælles visning, men deltager ikke i en evaluering og bedømmelse af produktionerne.

Læreren arrangerer en fælles visning af holdets eksamensprojekter, men af hensyn til en (evt.) kommende eksamen deltager læreren ikke i en evaluering og bedømmelse af eksamensproduktionerne. Til gengæld kan læreren med fordel hjælpe produktionsgrupperne i gang med at evaluere hinandens eksamensprojekter.

4.2. Prøveform

Der afholdes en mundtlig prøve og en skriftlig prøve.

Den mundtlige prøve er baseret på gruppens/eksaminandens eksamensprojekt, jf. pkt. 3.2., herunder gruppens oplæg og en efterfølgende uddybende samtale om eksamensprojektet med eksaminator og censor. Desuden prøves eksaminanderne individuelt i det særligt studerede område.

Den skriftlige prøve er en individuel prøve baseret på et centralt stillet opgavesæt.

Den mundtlige prøve

Grundlaget for den mundtlige prøve er gruppens/eksaminandens eksamensprojekt, jf. pkt. 3.2. Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand, dog maksimalt 120 minutter, uanset antallet af eksaminander i gruppen. Der gives ingen forberedelsestid.

Gruppens eksamensprojekt må have en varighed på max 15 minutter og består af tre sammenhængende dele, samt eventuelle skitser, hvor alle gruppens medlemmer har deltaget i

produktionen af alle delene. Varigheden af den mundtlige prøve er 30 minutter pr. eksaminand, dog max 120 minutter ved gruppeprøven. Der er ingen forberedelse til eksaminationen.

Eksaminationen består af et oplæg, hvor gruppen redegør for, analyserer og diskuterer centrale elementer i eksamensprojektet. Gruppens oplæg skal højst udgøre en tredjedel af eksaminationstiden.

Eksaminanderne skal holde et indledende oplæg på max 10 minutter pr. eksaminand, dog således at oplæggene tilsammen ikke overskrider en tredjedel af eksaminationstiden. Oplæggene forberedes hjemmefra, og eleverne anbefales at fordele taletiden ligeligt mellem sig, ligesom de bør koordinere deres oplæg. Gruppens oplæg kan eksempelvis have fokus på emner som: Valg af medie- og releasestrategi, herunder de enkelte medieprodukters sammenhæng; dramaturgi og anvendelse af filmiske virkemidler i de tre medieproduktioner; målgruppe-/segmentovervejelser samt valg af kommunikationssituation; ide- og karakterudvikling; redigeringsprincipper, valg og tilrettelæggelse af tværmedial markedsføring og valg af distributionskanaler; medieetiske og ophavsretslige problemstillinger; refleksioner over produktionsprocessen, herunder over hvad der er lykkedes og ikke er lykkedes ved produktionen med forslag til mulige alternativer. Det er vigtigt, at eksaminanderne ikke blot forholder sig beskrivende, men også forklarende til de valg og fravalg, der er foretaget i forbindelse med arbejdet med eksamensprojektet. Gruppen/eksaminanderne benytter præsentationsprodukter/-værktøjer i forbindelse med deres oplæg, eksempelvis powerpoint, framegrabs, screendumps fra redigeringsprogrammet og anden dokumentation, som kan vise, hvordan de har arbejdet med eksamensprojektet og de enkelte medieproduktioner.

Oplægget efterfølges af en uddybende samtale mellem gruppe og eksaminator om gruppens projekt. Censor indgår i samtalen med spørgsmål til gruppens oplæg, arbejdsproces og projekt. Den uddybende samtale skal højst udgøre en tredjedel af eksaminationstiden.

Eksaminandernes indledende oplæg skal danne baggrund for en efterfølgende samtale om produktionen. I denne samtale deltager gruppen, eksaminator og censor. Centrale temaer vil her være udformningen af eksamensprojektet, processen med at fremstille de enkelte medieproduktioner samt uddybende spørgsmål til elevernes indledende oplæg. Den uddybende samtale må højst vare en tredjedel af eksaminationstiden.

I eksaminationens sidste tredjedel prøves eksaminanderne individuelt i det særligt studerede område, jf. pkt. 2.1. Hver elev trækker et ukendt teoretisk-analytisk og/eller praktisk spørgsmål. Spørgsmål inden for det særligt studerede område må kun anvendes én gang på samme hold.

Når den uddybende samtale mellem gruppen, eksaminator og censor er afsluttet, prøves eksaminanderne individuelt og efter tur i det særligt studerede område, som holdet har arbejdet med. Der gives ingen forberedelsestid. Hver eksaminand trækker et ukendt spørgsmål, som giver eksaminanden mulighed for at demonstrere og formidle sin viden inden for det særligt studerede område. Til brug for eksaminandernes besvarelse af spørgsmålene benyttes mediefagligt udstyr, som eksaminanderne er bekendt med fra undervisningen i faget. Det skal sikres, at spørgsmålenes omfang, kompleksitet og sværhedsgrad muliggør en besvarelse på max. 10 minutter pr. eksaminand, dog således alle individuelle prøver i gruppen tilsammen ikke overskrider en tredjedel af eksaminationstiden.

Spørgsmålene fordeles ligeligt mellem teoretisk-analytiske og praktiske aspekter af det særligt studerede område. Spørgsmål inden for det særligt studerede område må kun anvendes én gang på samme hold. Alle spørgsmål skal ligge fremme fra første prøvedag. Forud for eksamen skal censor have tilsendt spørgsmålene til det særligt studerede område. Tidsfristen herfor følger eksamensbekendtgørelsen.

Eksamensprojektet sendes til censor forud for prøvens afholdelse sammen med en angivelse af, hvilket optage- og redigeringsudstyr der har været anvendt til udarbejdelse af projektet. Desuden medsendes gruppens skriftlige præsentation af eksamensprojektet, jf. pkt. 3.2. Censor og eksaminator drøfter eksamensprojektet inden prøven.

Forud for eksamen skal censor have tilsendt holdets eksamensprojekter sammen med en angivelse af det optage- og redigeringsudstyr, grupperne har anvendt i forbindelse med eksamensprojektet. Af hensyn til bedømmelsen af produktionernes kvalitet er det nødvendigt, at censor har kendskab til, hvilket udstyr eleverne har haft mulighed for at arbejde med. Desuden fremsendes gruppens skriftlige præsentation af eksamensprojektet, hvori de i kort form og på højst én side a 2400 enheder (antal anslag inklusiv mellemrum), præsenterer projektets grundide, intention og proces samt eventuelle samarbejdspartnere. Sammenhængen mellem eksamensprojektets tre produktioner bør også fremgå af præsentationen. Tidsfristen for fremsendelse af eksamensprojekter, angivelse af optage- og redigeringsudstyr samt gruppernes projektpræsentationer følger eksamensbekendtgørelsen.

Censor og eksaminator drøfter forud for eksamen gruppens/eksaminandens eksamensprojekt med fokus på kompleksitet og præcision i brugen af de filmiske og dramaturgiske virkemidler, sammenhængen mellem projektets enkelte dele samt sammenhængen mellem indhold, udformning, genre og målgruppe i de enkelte medieproduktioner, jf. 4.3 Bedømmelseskriterier.

Når faglige forhold gør det nødvendigt, undtager skolens leder en eksaminand fra gruppevis eksamination.

Ved individuel prøve i eksamensprojektet er eksaminationstiden 30 minutter pr. eksaminand. Eksamensprojektet vil normalt være lavet som et gruppeprojekt. Derfor anbefales det, at elever fra samme gruppe eksamineres efter hinanden - også hvis de eksamineres individuelt. Proceduren for de 30 minutter er de samme som ved gruppeeksamen med oplæg fra eksaminanden på max 10 minutter efterfulgt af en uddybende samtale mellem eksaminand, eksaminator og censor på 10 minutter samt prøve i det særligt studerede område på 10 minutter.

Selvstuderende

Til prøven har eksaminanden lavet et eksamensprojekt, som er i overensstemmelse med læreplanens krav. Eksaminandens eksamensprojekt skal dokumentere, at eksaminanden har opnået de nødvendige faglige mål, jf. pkt. 2.1., herunder har produceret de medieproduktioner, der fører frem til eksamensprojektet.

Selvstuderende i mediefag skal lave deres eget individuelt producerede eksamensprojekt, som lever op til læreplanens krav. I forbindelse med eksaminationen i den selvstuderendes eksamensprojekt, skal det dokumenteres, at eksaminanden har opnået de nødvendige faglige mål og har produceret de medieproduktioner, der leder op til eksamensprojektet.

Den selvstuderende prøves også i det særligt studerede område, jf. 4.2 Prøveform, Den mundtlige prøve, ovenfor.

Den skriftlige prøve

Grundlaget for den skriftlige prøve er et centralt stillet opgavesæt. Prøvens varighed er fem timer. Eksaminanden vælger mellem et antal opgaver, der indeholder et eller flere ukendte citater fra film, tv eller andre medieformer.

Opgavesættene rummer tre analyseorienterede opgaver, som eleven skal vælge i mellem, og de dækker samlet set medieteksttyper inden for film, tv og nyere medier. De enkelte opgaver kan indeholde mere end et citat. Nogle gange skal det ene citat næranalyses, mens det andet bruges i fx perspektiveringsøjemed. Andre gange bedes der i opgavebeskrivelsen om en komparativ næranalyse af to citater.

Eksaminanden prøves i sin evne til at næranalysere, fremdrage væsentlige aspekter i citatet samt foretage en mediefaglig perspektivering.

Alle opgaverne stiller krav om næranalyse af et eller flere citater, brug af mediefaglig viden herunder perspektivering til en mediefaglig kontekst. Én opgave i hvert sæt rummer et element, der tester eksaminandens teoretisk-analytiske viden på en mere praksisrettet facon gennem udfyldelsen af en synopsis-skabelon for en dokumentar, trailer eller lignende.

Som hovedregel rummer de enkelte opgaver også en eller flere paratekster, fx uddrag af anmeldelser, markedsføringsmateriale og/eller uddrag af andet relevant materiale, der kan eller skal inddrages i eksaminandens besvarelse. I besvarelsen skal der henvises til konkrete steder i citatet/citaterne med angivelse af tidskoder, ligesom der skal anvendes framegrabs med forklarende billedtekster.

Den enkelte besvarelse opbygges med indledning, næranalyse, analyse med et præciseret fokus fx på genreforhold eller dramaturgi, perspektivering til en mediefaglig kontekst samt en afrunding. I opgaveformuleringer med synopsis udgår et andet krav. Det fremgår af synopsis-skabelonen, hvor omfangsrig besvarelsen af de enkelte dele bør være, ellers er der ikke centralt fastsatte krav til eksamensopgavernes generelle omfang. Besvarelsens idealmodtager er en person, der kender til mediefaglig terminologi, men ikke det/de konkrete citat(er).

[Yderligere beskrivelser og gode råd til eksamensopgaverne findes i *Lærerens Hæfte på materialeplatformen og på emu.dk \(emu.dk\)*.](#)

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Det er de faglige mål i mediefag, der lægges til grund for vurderingen af eksaminandens præstation.

Den mundtlige prøve

Ved bedømmelsen af eksamensprojektet lægges der vægt på:

- kompleksitet og præcision i brugen af de filmiske og dramaturgiske virkemidler
- sammenhængen mellem projektets enkelte dele
- sammenhængen mellem indhold, udformning, genre og målgruppe i de enkelte medieproduktioner.

Ved bedømmelsen af eksamensprojektet indgår følgende kriterier:

- De tre medieproduktioner skal utvetydigt kommunikere deres præmis til modtagergruppen og til de forevisningssituationer, medieplatforme og kontekster, de er produceret til. Produktionernes ide skal være gennemarbejdet og med den nødvendige research, således at indholdet virker helstøbt og overbevisende. Det skal klart fremgå, hvorledes de enkelte medieproduktioner er forbundet med hinanden.
- De tre medieproduktioner skal fungere efter hensigten. De skal afspejle bevidsthed om brug af genre/format og med en sammenhængende, klar stil og konsekvent brug af filmiske virkemidler. Varigheden af både produktioner og disses enkelte scener skal være hensigtsmæssig, således at tempo og fremdrift er afstemt efter hver enkelt produktions præmis, formål og den valgte medieplatform, og så tilskueren involveres efter hensigten.
- Medieproduktionerne skal afspejle, at der er arbejdet konsekvent med dramaturgien. En klassisk narrativ fortælling, der følger de velkendte skabeloner i sin struktur, er blot en af flere muligheder.
- De tre medieproduktioner skal vise, at gruppen har arbejdet med omhu og sans for detaljer ved optagelse og redigering. Produktionens enkelte indstillinger skal vise, at der er arbejdet bevidst med placering af kamera, lys, farver, rum og bevægelse. Lydsiden skal stå i et præcist forhold til billedsiden og afspejle, at der er arbejdet i detaljer med afstemningen af de enkelte lydspor i forhold til hinanden og med lydets niveau i forhold til billedet. De nævnte kriterier for omhu, sans for detalje og bevidst arbejde med det formmæssige udtryk gælder også, såfremt der anvendes andre medieformer end levende billeder i nogle af medieproduktionerne.

Ved bedømmelsen af eksaminandens oplæg, deltagelse i den uddybende samtale samt besvarelsen af spørgsmålet i det særligt studerede område lægges der vægt på eksaminandens evne til at:

- *begrunde og diskutere valget af filmiske virkemidler samt dramaturgi og fortælleforhold*
- *begrunde og diskutere sammenhængen mellem projektets enkelte dele samt forholdet mellem de enkelte medieproduktioners form og indhold, genre, kommunikationssituation og distributionskanal*
- *begrunde og diskutere den valgte tværmediale markedsføring og mediestrategi*
- *forholde sig kritisk og analytisk-reflekteret til eget projekt og produktionsproces samt kunne foreslå alternative løsninger*
- *demonstrere og formidle viden inden for det særligt studerede område.*

Ved bedømmelsen af eksaminandens indledende oplæg, deltagelse i den uddybende samtale samt besvarelse af spørgsmålet i det særligt studerede område indgår følgende kriterier:

- Eksaminandens begrundelser, uddybende forklaringer på samt diskussion af, hvordan og hvorfor der er udvalgt og arbejdet med de filmiske virkemidler, dramaturgien og fortælleforholdene på netop den måde, der er. Det er væsentligt, at der ikke blot anvendes en relevant og korrekt mediefaglig terminologi, men at argumentationen for de valg, der er truffet, fremstår klart og dokumenteres med konkrete eksempler. Det diskuterende aspekt vedrører eksaminandens evne til at overveje andre muligheder end de valgte.
- Eksaminandens begrundelser for og diskussion af, hvordan de enkelte medieprodukter er forbundet med og supplerer hinanden. Og for de enkelte medieproduktioners vedkommende, hvordan sammenhængen mellem deres form, indhold og genre/format er tænkt og gennemført, samt hvorledes dette kan relateres til den valgte kommunikations-situation og distributionskanal. Dette involverer refleksioner over målgruppe/segment og præmis, samt en sikker forståelse af, hvor og hvordan det vil være hensigtsmæssigt at kommunikere med målgruppen. Det diskuterende aspekt vedrører eksaminandens evne til at overveje andre muligheder end de valgte.
- Eksaminandens begrundelser, uddybende forklaringer på samt diskussion af den valgte tværmediale markedsføring og mediestrategi. Herunder valg af medier/medieplatforme, som kan understøtte udbredelsen af de enkelte medieproduktioner og samspillet mellem dem, samt af den valgte tilrettelæggelse af lancering og distribution af medieproduktionerne. Det diskuterende aspekt vedrører eksaminandens evne til at overveje andre muligheder end de valgte.
- Eksaminandens evne til at forholde sig kritisk, analytisk og reflekteret til sit eget eksamensprojekt, de enkelte medieproduktioner og processen med at frembringe dem, herunder til de valg der er truffet undervejs. At kunne foreslå alternative løsninger vedrører eksaminandens evne til at forbedre og finpudse og/eller finde konkrete løsninger på og alternativer til mindre velfungerende elementer i projektet.
- Eksaminandens evne til klart at demonstrere og formidle sin teknisk-æstetiske viden inden for det særligt studerede område i forbindelse med besvarelsen af det stillede spørgsmål. Både når spørgsmålet er af teoretisk-analytisk og af praktisk karakter, som involverer håndtering af mediefagligt udstyr, står elevens forklaringer og begrundelser centralt i vurderingen af vidensformidlingen.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation, omfattende eksamensprojektet og eksaminandens mundtlige præstation i forbindelse med oplæg og samtale om eksamensprojektet samt spørgsmålet i det særligt studerede område.

Der gives karakter efter 7-trinsskalaen, hvor den vejledende beskrivelse af centrale karakterer kan ses på www.uvm.dk.

Den skriftlige prøve

Ved bedømmelsen af eksaminandens analyse og perspektivering af eksamenscitater lægges der vægt på:

- *Analysen af de dramaturgiske, genre- og mediemæssige forhold*
- *Næranalysen af de filmiske virkemidlers anvendelse*
- *Den mediefaglige perspektivering*

Ved bedømmelsen af den skriftlige prøve indgår følgende kriterier:

- Centralt er eksaminandens analyse af citatets/citaternes opbygning/dramaturgi/fremdriftskomponenter samt af citatets genretræk og mediemæssige kontekst, herunder eksempelvis grundlæggende kendetegn ved genren, mediet eller medieplatformen
- Den systematiske næranalyse skal formidle, hvordan de filmiske virkemidler bliver anvendt i citatet/citaterne. Det er vigtigt, at eksaminanden ikke alene beskriver, men også forklarer og fortolker, hvorfor og hvordan de filmiske virkemidler bruges. Derfor er det afgørende, at eksaminanden både anvender den mediefaglige terminologi korrekt med blik for detaljer og nuancer samt formår at analysere sig frem til, hvordan de forskellige virkemidler anvendes i den givne sammenhæng.

Eksaminanden kan ikke på de to-tre sider, som det er realistisk, at næranalysen fylder, komme omkring alle indstillingerne i citatet/citaterne. Derfor er det vigtigt, at eksaminanden viser overblik, identificerer centrale passager, der udgør særlig typiske træk, brud, vendepunkter el.lign. Mindre centrale dele af citatet må gerne sammenfattes mere summarisk, men stadig med mediefaglig præcision.

- Eksaminandens perspektivering til en selvvalgt mediefaglig kontekst indebærer, at eksaminanden forklarer, hvordan eksamenscitater kan ses i en større mediefaglig sammenhæng. En mediefaglig kontekst er eksempelvis genrebærende, historisk, stilistisk eller auteurorienteret. Det kunne også vedrøre medieetiske aspekter, institutionelle forhold og produktionsforhold, mediesociologiske og/eller –teoretiske aspekter eller overvejelser over, hvordan medieplatformen og/eller målgruppen er med til at sætte rammer for citatets/citaternes form og indhold. Perspektiveringen vil typisk trække på konkrete værker, genrer, autorer etc., som eksaminanden har arbejdet med i undervisningen, eller på mere almen mediefaglig viden og teori.

Der gives én karakter ud fra en helhedsbedømmelse af eksaminandens skriftlige præstation.

Der gives karakter efter 7-trinsskalaen, hvor den vejledende beskrivelse af centrale karakterer kan ses på www.uvm.dk.

Ved en prøve, hvor mediefag indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at:

- *behandle problemstillinger i samspil med andre fag*
- *demonstrere viden om mediefags identitet og metoder.*

Oversigt over karakterskalaen

12	Fremragende	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.
7	God	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.
02	Tilstrækkelig	Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.